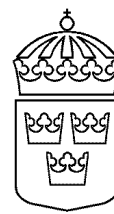

Torsdagen den 23 oktober

Kl. 12.00 – 15.00

1 § Särskilt anordnad debatt om radio och TV i allmänhetens tjänst

*Särskilt anordnad
debatt om radio och
TV i allmänhetens
tjänst*

Anf. 1 BIRGITTA SELLEN (c):

Fru talman! Centerpartiet har begärt denna aktuella debatt med anledning av den turbulens som har uppstått efter det att sparförslaget presenterades av SVT. Samtidigt står vi inför det faktum att en ny *public service*-kommitté ska börja sitt arbete med att se över villkoren för det kommande sändningstillståndet. Den kommittén har bland annat i uppdrag att utifrån en bred omvärldsanalys ta fram ett underlag om de villkor som ska gälla för radio och TV i allmänhetens tjänst.

Diskussionen som har uppstått inom och kring SVT är allvarlig, inte bara för SVT utan för all *public service*-verksamhet. Centerpartiet anser att det är viktigt att lyfta fram frågorna i en öppen och levande debatt där vi ska belysa *public service* förutsättningar att leva upp till de villkor som finns inskrivna i sändningstillståndet. Det är viktigt att vi i riksdagen diskuterar frågorna kring SVT:s sparförslag, men det finns också anledning att diskutera inte bara SVT:s roll utan även *public service* i sin helhet. Den oro som har uppstått riskerar att undergräva *public service* trovärdighet och legitimitet, och vår uppgift är därför att debattera framtiden för *public service*, dess uppdrag och möjligheter att säkerställa yttrandefriheten samt en bred och allsidig programproduktion.

Dagens debatt kommer förmodligen att kretsa mest kring SVT:s sparförslag, men jag vill påminna om att även Sveriges Radio och Utbildningsradion ingår i *public service*.

Anf. 2 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Fru talman! Vi har i Sverige en stark radio och TV i allmänhetens tjänst, en av Europas allra starkaste. Den finansieras på ett sätt som är stabilt, förutsägbart och – mycket viktigt – som innebär att *public service*-företagen kan stå fria och vara oberoende av olika ekonomiska, politiska och andra maktsfärer.

Vi har också ett *public service*-företag som har ett mycket tydligt uppdrag. Det ska vara ett programproducerande och programdistribuerande företag som står för ett mångsidigt och oberoende utbud av hög kvalitet. Det ska vara ett företag som förenar kraven på bredd och kvalitet med mångfald och djup samt naturligtvis spegla hela landet och ha produktionsresurser i olika delar av landet. Det ska vara ett företag som har en högkvalitativ egen produktionsförmåga och produktionsapparat.

Det ska icke vara ett beställarföretag som bara förpackar och komponerar tablåer med inköpt material. Det ska vara ett *public service*-företag med själ och bultande hjärta!

Det ska också vara ett företag som fortsätter att vara tittarnas företag. Tittar man på hur det svenska medielandskapet har genomgått dramatiska förändringar under de senaste tio femton åren fortsätter *public service*-företagen att vara mycket angelägna om att vara tittade och lyssnade på av många människor. Konkurrensen har ökat kraftigt på både radio- och TV-området. Ändå behåller radio- och TV-kanalerna i allmänhetens tjänst en mycket stark ställning hos publiken. Det är viktigt.

Samtidigt finns här ett mycket brett engagemang kring *public service*. Vi ser det bland annat i denna kammare. Det är också anledningen till dagens debatt, som har begärts av Centern och som dessförinnan har föregåtts av interpellationer av Hans Stenberg och Birgitta Sellén om vilka åtgärder jag som kulturminister är beredd att vidta för att TV-produktion också fortsättningsvis ska ske på ett stort antal platser i landet utanför storstadsregionerna och från Runar Patriksson om vilka åtgärder jag avser vidta för att Sveriges Television och Sveriges Radio inte ska utarmas på sin kulturella mångfald.

Den gemensamma bakgrunden till denna särskilda debatt är också, precis som Birgitta Sellén redovisade, det förslag till åtgärdsprogram som Sveriges Televisions ledning nyligen har presenterat och som berör många av landets produktionsorter.

Det är viktigt att återigen påminna om att Sveriges Television är ett självständigt företag som självt beslutar om sin verksamhet och organisation inom de ramar som har beslutats av riksdag och regering – alltså, den egna friheten och samtidigt den respekt som företaget måste visa för de ramar som satts upp av regering och riksdag.

En av de grundläggande uppgifterna för en radio och TV i allmänhetens tjänst är just att vara en radio och TV för alla i hela landet. Det är inte en regionalpolitisk uppgift som har lagts på medieföretagen utan en *public service*-uppgift. Det är helt enkelt inte möjligt att vara ett *public service*-företag, ett företag i allmänhetens tjänst, om man inte speglar hela landet, om man inte har produktionsresurser i olika delar av landet, utan reducerar sig självt till att vara ett företag med huvudsaklig verksamhet i huvudstaden, varifrån man gör små exkursioner ut i verkligheten.

Den uppgift som *public service* har är en *public service*-uppgift, icke en regionalpolitisk uppgift.

Vi känner alla väl till att i mitten av 90-talet höjdes ambitionsnivån när det gäller produktion av allmän-TV i andra delar av landet, det vill säga utanför Storstockholmsområdet. Den höjdes från 40 % till 50 %. 1997 höjdes den till 55 %. Så mycket av allmän-TV skulle produceras på andra ställen än i Stockholm. Beslutet i frågan om de resurser som skulle användas, som finns anvisade i de senaste besluten som har tagits om *public service*, var att minst samma resurser som användes för att åstadkomma detta år 2001 skulle användas under den period som *public service* nu har sändningsvillkor och anslagsvillkor för från riksdag och regering.

Vi fick till Kulturdepartementet i går ett brev från SVT:s ledning där de deklarerar att deras självklara utgångspunkt är att leva i enlighet med

de villkor som har satts upp av riksdag och regering. Jag utgår självfallet från att det gäller och att det kommer att gälla.

Det regeringen har gjort är att vi den 9 oktober fattade beslut om direktiv till en parlamentarisk kommitté, som ska arbeta fram underlag för de villkor som ska gälla för radio och TV i allmänhetens tjänst under nästa tillståndperiod, alltså från den 1 januari 2006 och framåt. I kommitténs uppdrag ingår att bedöma om de nuvarande kraven på programföretagens organisation uppfyller sina syften, alltså att företagen ska ha en egen högkvalitativ produktionsverksamhet, främja mångfald, arbeta för att programmen präglas av olika perspektiv och spegla hela Sverige. Här kommer naturligtvis 55-procentsmålet att spela en viktig roll. Vi vet ju att det i regeringen och i riksdagen finns en väldigt bred samsyn kring dessa frågor.

Jag vill se den här debatten som ett av många viktiga inlägg som kommer att lägga grunden för de riktlinjer om *public service* som företagen ska ha att leva med efter 2006.

Jag vill bara göra några korta noteringar inledningsvis.

När jag talar om den breda samsynen vill jag ändå, lite besviket, notera att Folkpartiet i sina förslag vill förvandla *public service* till företag som ska vara antingen personalägda eller finnas på börsen. Man vill slå sönder finansieringen. Man vill göra det till beställarföretag, utan de där skälen som är så viktiga, med egna produktionsresurser. Folkpartiet ville inte att *public service* skulle få de resurser de har i dag. Vi skulle alltså inte få höja licensen som vi önskade och som vi sedan genomförde. Man vill ha mer detaljreglering på vissa områden. Man har funderingar kring 55-procentsmålet, som man inte ställde upp på.

Likadant är det för Moderaterna, fast med en annan, mer traditionell variant, alltså att privatisera, att sälja ut, att skapa ett rest-*public-service*, som får ta hand om det som de kommersiella aktörerna ratar på mediemarknaden, och dessutom att förstärka *public service*.

Vi är många som förhoppningsvis kommer att se till att inte heller dessa förslag till en framtida *public service* ska realiseras.

Anf. 3 BIRGITTA SELLÉN (c):

Fru talman! Centerpartiet är ett parti som, precis som Socialdemokraterna, är väldigt *public service*-vänligt. Det gör att vi på våra stämmor alltid har motioner runtomkring det. Jag tänkte ta upp lite grann ur ett stämmobeslut.

I *public service*-uppdraget ligger många faktorer, bland annat en fri och opartisk rapportering, ett mångsidigt programutbud av hög kvalitet som tillgodoser skiftande intressen, att stimulera till debatt, spegla det mångkulturella Sverige, vara folkbildande och stärka svensk och nordisk kultur. Det omfattar också att ta vara på minoriteters intressen och att förmedla olika länders kultur. I vid mening handlar det om en folkbildande och kulturell verksamhet, oberoende av utomstående intressenter och finansiärer.

Jag kommer i mitt anförande att tala mest om SVT:s sparplan, men innan dess vill jag säga några ord om Sveriges Radio. Ledningen inom SR har också fattat beslut om att göra nedskärningar. Bland rikssändningarna kommer det att drabba barnen väldigt hårt. Efter årsskiftet ska man nämligen lägga ned hela den dagliga programverksamheten för barn

Prot. 2003/04:18
23 oktober

Särskilt anordnad
debatt om radio och
TV i allmänhetens
tjänst

mellan 9 och 13 år. Det är det prisbelönta radioprogrammet Boken i örat som läggs ned när SR sparar.

I det senaste sändningstillståndet för radion står det att ”SR ska ägna ökad uppmärksamhet åt program för och med barn och ungdomar samt i dessa program förmedla kulturella och konstnärliga upplevelser, nyheter och information”.

Jag kan inte annat än undra: Är inte ledningen läskunnig? Eller vad är det som gör att de inte lever upp till sändningstillståndet?

Barnen är ju de presumtiva radiolyssnarna i framtiden, och drar man ned på uppskattade program för dem biter man sig själv i svansen, anser jag. Då tar man bort intresset för radion i unga år. Hur tror man då att de ska upptäcka radion igen, när konkurrensen i dag är så tuff från inte minst Internet? Det skulle vara intressant att höra en reflexion om det här från ministern.

Radions regionalisering är ett annat förslag som kommer att påverka lokalradion negativt. De lokala kanalerna är relativt billiga, eftersom reportrarna som arbetar där är tusenkonstnärer. De pratar i radion, sköter ljudet, byter skivor, ringer upp medverkande och intervjuar personer i studion. De har inte tekniker till sin hjälp ute på lokalstationerna. Jag är full av beundran varje gång jag är på besök i den lokala radiostationen hemma. De bör därför få fortsätta att besluta över vad som ska produceras och sändas utan inblandning från ”högre ort”, som jag ser det.

Nu kommer jag till frågan som är största anledningen till att vi i Centerpartiet har begärt denna debatt – SVT:s sparförslag. Centerpartiet är *public service*-fans och tycker i denna fråga att det är viktigt att TV produceras i hela landet.

Beslutet i riksdagen inför nuvarande tillstånd var väldigt tydligt, när vi sade att 55 % av all produktion ska göras utanför Stockholm. Vi preciserade inte orterna, eftersom vi ansåg att vi inte ska detaljstyra hur SVT ska lägga upp sitt arbete. Däremot skrev vi in i texten att ”resursfördelningen inom programföretaget görs på så sätt att de regionala och lokala redaktionerna även i fortsättningen har ett tillräckligt stort ekonomiskt utrymme för att sända lokalt och regionalt material”. Det är för övrigt en centerpartistisk motion som hela kulturutskottet ställer sig bakom.

För mig handlar det väldigt mycket om regionalpolitik. Jag blir lite besviken när jag hör ministern tala om att det inte är regionalpolitik. Men det har en oerhört stor betydelse för regionen och regionalpolitiken ute i landet.

När SVT:s styrelse och ledning presenterade det sparförslag som de ska besluta om i november visade det sig att man avser att lägga ned allmänproduktion i Luleå, Sundsvall, Karlstad, Örebro och Växjö, och det mesta ska flyttas till Göteborg. Även Malmö kommer att drabbas, för där tar man bort deras ateljé, vilket innebär att dramaproduktion inte kan ske där.

Med facit i hand är det lätt att säga att vi borde ha preciserat orterna. Nu kan SVT utnyttja det kryphål som finns och säga att de producerar 55 % utanför Stockholm.

I brev från ordföranden inför denna debatt fick vi också veta att SVT har god ekonomi, men eftersom de fått 60 miljoner mindre än de förväntat sig från regeringen måste de dra åt svångremmen. I den frågan stöder

jag kulturministern, att det är svepskäl och att SVT missuppfattat direktiven gällande resurserna.

Men varför då denna nedskärning? Jo, det ska bytas teknik från analog till digital. Varför ska då Växjö få upphöra med allmänproduktion, de som redan har digital teknik? De gör dessutom ungdomsprogram med ungdomar från hela landet som är mycket uppskattade. Växjö är för TV vad Gnosjö är för företagare – ett föredöme.

Jag skulle vilja höra hur ministern ser på det här och vilka åtgärder som kulturministern vidtar för att trygga produktionen för TV-program i storstadsregionerna. Jag vet att det är risk att ministern då blir anmäld för ministerstyre, men Centerpartiet kommer inte att KU-anmäla.

Anf. 4 GUNNAR HÖKMARK (m):

Fru talman! Först av allt vill jag säga en sak. En självständig *public service*-verksamhet i det svenska samhället är viktig. Den är viktig både för det svenska samhället och för det svenska kulturlivet.

Jag vill också säga något annat med anledning av bland annat Marita Ulvskogs inlägg här i dag. Hon påstod att vi moderater ville förstatliga *public service*. Jag tror, milt talat, att hon har läst fel. Men det finns något annat som är viktigt att säga om denna tillställning här i dag. Det är att detta om något visar hur beroende Sveriges Television, Sveriges Radio och Utbildningsradion är av staten.

Förändringar eller upplevda förändringar i budgeten skapar budgetanpassningar som i sin tur blir föremål för en diskussion i Sveriges riksdag om programutbudets inriktning. Vi står praktiskt taget inne i programföretagens styrelserum när vi för denna diskussion. Det är rätt långt från den självständighet som jag menar att Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion ska ha. Inte minst det faktum att företagsledningen för Sveriges Television har haft en intensiv kommunikation inför denna debatt visar vilket beroende som finns.

Till Marita Ulvskog vill jag bara säga: Detta, om något, är ett beroende av staten, inte att vi moderater vill skapa större självständighet och också fokusera verksamheten till en kanal som ska vara lika självständig som i dag, och helst mer än i dag.

Fru talman! Den här debatten handlar däremot om ett problem på något längre sikt som *public service* i ett modernt mediesamhälle kommer att möta alltmer. Det är frapperande att det i kulturministerns inlägg inte fanns någonting med av detta. Svenska folket och programföretagen upplever betydande problem. Vi har fått en radikalt förändrad mediesituation sedan den tid då väldigt många i denna kammare försvarade monopolen. Det är en fundamental förändring som har präglat hela det svenska mediesamhället, men det är ändå på något sätt som om de gamla monopolhängarna vill vinna monopolen åter inom ramen för Sveriges Television och Sveriges Radio.

Här är problemet. Det är en paradox att ju mer programutbudet ökar utifrån den enskilde tittarens eller lyssnarens perspektiv, desto mer breddar sig Sveriges Television och Sveriges Radio. Ju fler kanaler publiken får genom de nya aktörerna, desto fler kanaler skapar Sveriges Television och Sveriges Radio för att på något sätt i någon konstlad bemärkelse konkurrera ut det nya. Men en *public service*-verksamhet borde i själva verket välkomna det nya, eftersom det innebär att publiken får en större

Prot. 2003/04:18
23 oktober

*Särskilt anordnad
debatt om radio och
TV i allmänhetens
tjänst*

möjlighet att välja och att det blir flera alternativ i programutbudet, men det gör man inte.

Det är på något sätt som att man helst vill konkurrera ut det nya. Men ponera att man lyckas. Ja, då använder man programresurserna till den typ av program som inte är unika för *public service*-verksamheten och får inga pengar över till det som är unikt för *public service*-verksamheten. Det är exakt detta som är Sveriges Televisions och Sveriges Radios bekymmer på lång sikt och redan i dag. Man använder så mycket pengar till nya kanaler och nytt programutbud att man inte har råd att täcka hela landet, fånga kulturlivet i olika delar av landet och genomföra den typ av radioprogram för barn som nämndes här alldeles nyss. Det handlar om allt det som Sveriges Television och Sveriges Radio inte förmår göra när det gäller att bevaka omvärlden och tillföra det svenska samhället detta.

Fru talman! Jag skulle vilja säga något om den här inställningen. På något sätt klänger man fast vid det gamla monopolet och försöker se de nya aktörerna som fiender som ska om inte bekämpas så i alla fall trängas undan för att publiken ska se dem så lite som möjligt. Den inställningen urholkar mer än något annat *public service* förmåga att tillföra det som är viktigt i det svenska samhället. Då säger Marita Ulvskog att de som tycker så här vill att man ska ha en rest-*public service*.

Jag tycker att kammaren bör fundera kring detta. När vi säger att Sveriges Radio och Sveriges Television ska koncentrera sig och sina resurser på det som är det viktigaste i *public service*-verksamheten kallar landets kulturminister detta för en restverksamhet. Samtidigt har hon inte någon strategi för att möta den nya situationen och den nya mediemiljön.

Man skulle vilja ställa en fråga till Marita Ulvskog. Under de senaste 15 åren har vi fått en radikal förändring av mediemiljön. På den tiden som du kämpade för monopolet och mot privata alternativ var det rimligt att monopolet hade ett brett programutbud. Men ser inte kulturministern och regeringen att den revolution som har skett också skulle kunna leda till ett nytt sätt att tänka när det gäller att utveckla *public service*?

Jag tror tyvärr inte det, och då kommer vi att få leva med den här diskussionen. Budgetanpassningar i dessa företag kommer att leda till nya diskussioner i Sveriges riksdag. Det är inte bra för programföretagens självständighet, men det är inte heller bra för *public service*.

Anf. 5 LENNART KOLLMATS (fp):

Fru talman! Den här debatten har flera intressanta infallsvinklar. Först har vi frågan om de tre *public service*-bolagens tillgångar inför 2004. Hade det inte haft en så allvarlig innebörd hade man kunnat tro att SVT hade tagit upp kampen om tittarna genom ett uppslag till en dokusåpa.

Det har figurerat ett antal uppgifter som förmedlas till oss genom tidningsartiklar, genom brev och personliga möten innanför och utanför kulturutskottet. Det är nya brev och gamla brev. Jag konstaterar att aktiviteten har varit febril inom företagen medan departementet har suttit tämligen stilla. Jag kan bara konstatera att betyget i ämnet kommunikation för företagen och departementen måste bli "icke godkänt".

Den andra delen handlar om vilka konsekvenser företagen drar av vad de uppfattar som sämre ekonomiska förutsättningar. Då måste man fundera över varför de får en sämre ekonomi och har en sämre ekonomi.

Från Folkpartiets sida anser vi att regeringen och riksdagsmajoriteten har ett stort ansvar för detta.

SVT tvingas till distribution via en av många tekniker, det dyra marknätet. SVT tvingas att använda en av många tänkbara distributörer, monopolföretaget Teracom. Investeringen i digitalt marknät gör det ännu dyrare.

Hade SVT fått välja distributör och distributionssätt hade det varit betydligt billigare, och det är bättre med konkurrens. Det är billigare att använda satellit där det passar, kabel där det passar och marknätet där det passar. Hade SVT getts den friheten hade mer pengar funnits till journalistlöner, teaterskapare, engagerade reportageteam och dokumentärfilmare. Men regeringen prioriterar en teknik som ger politisk makt över mediet framför pengar till *public service*-innehåll. Jag vill också deklarera att *public service* för mig är innehållet och inte tekniken.

En tredje infallsvinkel gäller huruvida programföretagen uppfyller vad sändningstillståndet kräver. Egentligen är det Granskningsnämnden som utvärderar det och inte vi så här direkt innan vi dessutom vet hur det har blivit. Men när jag läser tillståndet för Radio och TV i allmänhetens tjänst förstår jag den upprördhet som uppkommit genom de förslag som både radio och TV presenterar.

Det är möjligt att den nya tekniken har medfört att man inte behöver studior på några orter, men det viktigaste är ändå personalen, som givetvis bör vara stationerad på plats för att på ett självständigt sätt kunna spegla vad som händer på olika platser i landet. Det finns olika tänkesätt ute i landet i förhållande till tänket i Stockholm. Det måste finnas utrymme för detta, det utrymme som sändningstillståndet nu ändå anger, det vill säga minst 55 % av allmänproduktionen.

Vi är överens om att målet är att spegla hela landet. Från Folkpartiets sida ville vi, när det gäller sändningstillståndet, inte detaljreglera så här mycket. Vi hade tydliga mål men inte medel. Dessutom ville vi ha en kortare period för att snabbare kunna utvärdera.

Vi minns också att SVT under den förra sändningstillståndsperioden skulle ha två separata nyhetsredaktioner, men det tänjde man på genom att införa en central-*desk* där nyhetsredaktionerna fick hämta material. Sedan mjukades dessutom villkoret upp. Jag anser att det har centraliserat nyhetsbevakningen, och risken finns att regleringen inför nästa sändningstillstånd kommer att bli än mer konkret och tydlig från oss politiker.

Det tror jag principiellt inte alls är bra. Jag är angelägen om att *public service* ska finnas på långt avstånd från politikerna. Samtidigt måste man se till att det finns andra attityder och tydligare *public service*-rapporter så att de mål som finns går att följa upp.

Jag skulle också vilja ta upp radion och dess förslag till rationaliseringar. Det är förslag som det inte har skrivits så mycket om i skuggan av SVT:s förslag. Jag vet att lokalradiostationerna har mycket höga lyssnarsiffror och betyder väldigt mycket för den regionala befolkningen. Lokalradiostationerna och nyheterna är en given bas i radions verksamhet. Även Sveriges Radio ska ju nå upp till att 55 % av sändningarna i allmänproduktionen ska produceras utanför Stockholm.

Då är det uppseendeväckande att det finns förslag om att ett antal timmar per vecka i lokalradions sändningar ska produceras centralt och

Prot. 2003/04:18
23 oktober

*Särskilt anordnad
debatt om radio och
TV i allmänhetens
tjänst*

sändas från Riks. Jag utgår ifrån att så inte blir fallet utan att de lokala stationerna får medel så att de kan fullgöra och rentav utöka sitt uppdrag. Glöm inte *public service*-företagens ansvar också för kulturen. Det gäller givetvis också den regionala kulturen.

Fru talman! Jag ska avsluta med att peka på möjligheten för oss politiker att undersöka hur verksamheten fungerar om vi tvekar angående hur sändningstillstånden följs. Vi ska med stort intresse läsa *public service*-rapporterna. Även vi kan skriva till Granskningsnämnden.

Jag gjorde det i våras angående statistiken över hur TV under 2002 levde upp till kravet att öka textningen för hörselskadade. SVT hade fått fram en siffra på 53 % och ansåg att de därmed redan hade nått upp till det mål som sändningstillståndet uppgav, nämligen 50 % vid periodens slut. Det var bara det att procentsiffran stödde sig på fel grund. Jag anmälde det till Granskningsnämnden. De har i sitt svar uppmärksammat att statistiken inte belyste det som sändningstillståndet kräver. Nämnden noterade att SVT behöver öka textningen markant så att de vid slutet av tillståndsperioden uppfyller villkoret. Det är utomordentligt viktigt att *public service*-redovisningen är korrekt i förhållande till målen, att det inte finns tendenser till kreativ bokföring

Fru talman! Jag ser fram emot att läsa rapporterna för 2003 med stor noggrannhet.

Anf. 6 DAN KIHLESTRÖM (kd):

Fru talman! Debatten om radio och TV är viktig. Riksdagen har ju ett särskilt ansvar för Sveriges Radio, Sveriges Television och UR. Frågor rörande radio och TV i allmänhetens tjänst engagerar på olika sätt, och det tycker jag är bra. Just den här debatten har kommit till med anledning av en omfattande diskussion och också kritik av Sveriges Televisions lednings förslag till omorganisation i hela landet.

Vän av ordning anser att vi politiker inte ska lägga oss i sådant som är reglerat i nuvarande sändningstillstånd som gäller till och med 2005 och att vi därför inte borde komma med diverse förslag och synpunkter. Jag vet att eventuella förslag ska samlas till nästa tillståndsperiod och att eventuella synpunkter om att tillståndet inte följs ska anmälas till Granskningsnämnden. Detta är förstas korrekt, men samtidigt är det viktigt att vi engagerar oss och diskuterar radio och TV även under tillståndsperioden, inte bara inför en ny tillståndsperiod.

Jag vill påminna om att när vi diskuterade nu gällande tillstånd uttalade alla, både beredningsgruppen och ledningen för *public service*-bolagen, att vi riksdagsledamöter skulle intressera oss för bolagen och kontinuerligt följa deras verksamhet. Hur ska vi göra detta? Jo, bland annat genom debatter i den här kammaren.

Fru talman! Vi kristdemokrater anser att *public service*, radio och TV i allmänhetens tjänst som vi också säger, inte bara har haft utan också inför framtiden har en mycket viktig uppgift att fylla. I ett demokratiskt samhälle måste det fria ordet värnas och vårdas. I den stora förändringsprocess som pågår inom medieområdet är det viktigt att det finns kanaler med ett brett utbud av kvalitetsprogram inom alla genrer, inklusive underhållning, ett utbud som även språkliga och etniska minoriteter och funktionshindrade har möjlighet att ta del av och som människor oavsett var de bor i landet kan identifiera sig med.

En radio och TV i allmänhetens tjänst ska vara en garant för allt detta. Om detta ska vara möjligt krävs att bolagen ligger långt framme när det gäller tekniken så att produktionen och sändningen är av hög teknisk kvalitet. Det krävs också att organisationen är decentraliserad och utformad på ett sådant sätt att programverksamhet och produktion finns i hela vårt avlånga land.

Den proposition som ligger till grund för nuvarande tillstånd och som framförhandlats med bred majoritet i riksdagen är tydlig när det gäller en decentraliserad organisation. Jag ber att få citera.

”Programföretagen skall ha en decentraliserad organisation som skapar goda förutsättningar för mångfald och självständigt beslutsfattande även på regional och lokal nivå. Den regionala och lokala organisationen skall utformas och ges tillräckliga resurser så att förhållanden i hela landet kan speglas och representeras i programutbudet och att människor från hela landet i stor utsträckning kan delta i programverksamheten. — — Den andel av resurserna för allmänproduktion som förbrukas av enheterna utanför Stockholm skall behållas på minst nuvarande nivå.”

Varför är frågorna kring den decentraliserade organisationen så viktiga? Varför är det viktigt med idéskapande och programproduktion i till exempel Växjö, Karlstad, Örebro, Sundsvall och Luleå? Vad menas egentligen med allmänproduktion?

Enligt Sveriges Televisions *public service*-redovisning för år 2002 definieras begreppet allmänproduktion enligt följande: egenproduktioner, produktionsanläggningar, samproduktioner samt svenska förvärv inom programkategorierna fakta, fiktion, musik, nöje samt nyhetsmagasin riktade till barn och ungdom, sportdokumentärer och sportreportage samt korta pausprogram.

Det finns alltför många frågor som kräver ett svar. Jag vill skicka med dem i den fortsatta debatten och ge några exempel. Vad jag kan förstå har Sveriges Television alldeles nyligen investerat i Växjö. Där har också bildats en plantskola, ett slags ungdomsuniversitet, inom Sveriges Television. Någon uttryckte att Växjö är för Sveriges Television vad Gnosjö är för näringslivet. Vad kommer att hända med den ungdomskompetens som under lång tid har byggts upp där? Vad händer med de dövas TV i Leksand? Vad händer med produktionen av minoritetsprogram uppe i Norrbotten?

Fru talman! Jag har två frågor till kulturministern som jag gärna vill ha svar på. Det tycks, som vi har hört här förut, finnas kommunikationsproblem mellan Kulturdepartementet och de tre *public service*-bolagen. Något som ofta nämns i den aktuella debatten är de så kallade reformmedlen. Jag har själv hört vid informationer att bolagen inte skulle ha känt till att de medlen skulle trappas ned. Senast i går fick vi ett brev från Sveriges Television om det här.

Det är anmärkningsvärt att kommunikationen mellan Kulturdepartementet och *public service*-bolagen är så dålig. Jag trodde att det fanns rutiner för information och dialog. Kanske kulturministern kan svara på varför inte bolagen i tid kan få information om kommande reformmedel.

Jag har en fråga nummer två. Alldeles nyligen hörde vi att regeringen beslutat om direktiv till två utredningar om radio och TV i allmänhetens tjänst. Detta är verkligen på tiden. Redan 2001 var vi överens om detta.

Nu kan vi konstatera att utredningen tar tid. Därför måste jag få fråga varför det har tagit så lång tid att ta fram direktiven.

Anf. 7 PETER PEDERSEN (v):

Fru talman! Jag vill börja med ett påhittat citat: Man behöver inte vara lantis bara för att man bor på landet. Det verkar som om många av dem som engagerar sig i television och radioprogram på toppnivå uppfattar att när det handlar om att spegla villkoren för de människor som bor från norr till söder så görs det bäst ifrån Stockholm, möjligtvis Göteborg och några få orter till.

Man kan vända på perspektivet. Jag tror inte att man skulle uppskatta om värmlänningar speglade förhållandena för stockholmarna i förorterna och så vidare. Jag tror att det har en viss betydelse att man har någon förankring på de orter och i de verksamheter där man finns.

Jag kan också märka en viss skadeglädje från moderat håll när Gunnar Hökmark här pekar på olika problem som finns inom *public service*, att de har tappat sitt monopol och så vidare. Jag tror också att det är Folkpartiet och Moderaterna som tidigare i behandlingen har sagt att vi inte ska ha så detaljerade sändningsvillkor. Jag kan bara konstatera att vi tydligen har varit alltför otydliga, även om jag tycker att det som står är ganska tydligt.

Min slutsats är att om vi ska kunna leva upp till att vi ska ha en television och en radio för hela landet, och om vi med detta menar att det ska finnas allmänproducerad TV och egenproduktion, så måste det definieras vad som menas. Dan Kihlström tog upp en definition på vad som menas med allmän-TV. Det var ett bra steg. Egenproduktion kanske också ska definieras.

Vad menar vi med utläggning av produktion? Från början, när vi skärpte sändningsvillkoren jämfört med tidigare sändningsvillkor, lyfte vi fram behovet av produktion utanför Stockholm och krav på fördjupat kulturanvar med ökat samarbete med kulturinstitutioner och fria producenter. Det ska alltså inte tolkas som att man bara ska lägga ut olika produktioner på diverse kommersiella produktionsbolag, göra sig av med den egna kompetenta personalen och köpa in enligt någon beställarorganisation.

Jag delar till fullo de farhågor som kulturminister Marita Ulvskog lyfte fram i sitt anförande. Det är inte förenligt med *public service*-avtalet att man gör sig av med sin egen kompetens.

Jag undrar också över det här med hur tydlig man måste vara. Jag var i går på ett möte med facket. De hade skrivit någonting om att den här såpan, som de uttryckte det, kunde leda till att vi får ytterligare politisk inblandning och detaljstyrning av verksamheten inför det nya avtalet 2006. Då frågade jag: Tycker ni att det är negativt om detta krävs för att vi ska kunna behålla en allmän TV och en allmän radio runtom i landet? Svaret från samtliga fackorganisationer var ett entydigt: Nej, vi tycker inte att det är felaktigt. Krävs det så välkomnar vi det stödet från politikererna.

Samtliga närvarande fackföreningar tyckte alltså att det är viktigt att vi skärper och tydliggör sändningsvillkoren och vad som står där så att de blir så tydliga att de inte kan missförstås från 2006 och framåt.

Låt mig citera vad som skrevs i kulturutskottets betänkande 2000/01:KrU8:

”Utskottet konstaterar att både SR — — — och SVT, vars verksamhet är uppdelad på fyra regioner med elva produktionsorter och 15 lokalredaktioner, lever upp till kravet på decentraliserad organisation. — — — Utskottet konstaterar också att de båda programföretagen redan nu lever upp till kravet i propositionen att minst 55 % av allmänproduktionen skall göras utanför Stockholm.”

Vidare vill utskottet ”för tydlighets skull understryka att människor i hela landet bör kunna delta i både det rikssända, det regionala och det lokala programutbudet. Utskottet anser också att det — — — är angeläget att framhålla att resursfördelningen inom programföretagen görs på så sätt att de regionala och lokala redaktionerna även i fortsättningen har ett tillräckligt stort ekonomiskt utrymme för att sända lokalt och regionalt material.”

Det är då svårt att förstå det en högt uppsatt medarbetare vid Sveriges Television skriver i tidningen Vi på TV nr 31, 2003. Under rubriken Har politikerna tolkningsföreträde? skriver Hans Hernborn: ”I utskottsbetänkandet finns dock inte ens en antydning om att SVT skulle vara förhindrad att ändra organisationen.”

Han tolkar alltså detta att vi uttryckligen skriver ut hur många produktionsorter det ska finnas som att man kan göra lite grann hur man vill från SVT:s sida. Det tyder på att vi måste förtydliga sändningstillståndet ytterligare vid nästa tillfälle.

Jag vet att kulturministern måste vara väldigt försiktig i sitt uttrycks-sätt så att hon inte blir anmäld till KU, men jag uppfattar ändå att det finns en bred majoritet i denna riksdag — av de partier som har varit framme hittills är det framför allt Moderaterna som utmärker sig negativt, från min utgångspunkt, medan Folkpartiet inte var riktigt lika njugga — för att om det krävs att vi är ännu tydligare i framtiden så kommer vi att vara det.

Om den här debatten ska ha någon betydelse och inte bara vara ett slags kosmetiskt eller terapeutiskt tillfälle att allmänt dryfta de här frågorna tycker jag att det är viktigt att vi skickar en signal till Sveriges Televisions och Sveriges Radios ledning och styrelse: Vi kommer i nästa avtalsperiod — ännu tydligare, om det krävs — att markera vad vi menar med allmänproduktion av TV och radio, vad vi menar med egenproduktion, vad vi menar med 55-procentsmålet och så vidare. Jag tror att det är bra om vi härifrån kan visa åtminstone den enigheten att fem av sju partier står bakom detta och kommer att slåss för det. Vi menar nämligen allvar med uttrycket att hela landet ska leva och att *public service* ska spegla och vara till för alla som bor här i landet, från norr till söder och från väster till öster.

Anf. 8 PETER ERIKSSON (mp):

Fru talman! I grunden handlar dagens debatt om vilka röster som ska få komma till tals, vilka åsikter som ska komma fram, vilka bilder av verkligheten som vi accepterar att de får synas i hela Sverige och vilka människor som vi ska lyssna till.

Prot. 2003/04:18
23 oktober

*Särskilt anordnad
debatt om radio och
TV i allmänhetens
tjänst*

Jag ska ge en bild av en del av Sverige för att beskriva vad som egentligen har hänt. Jag måste då bredda detta ännu lite mer. Det kanske inte bara handlar om *public service*.

I min del av Sverige, i Norrbotten där jag bor, bevakas ett ganska stort område – inte bara den fjärdedel av Sverige som Norrbotten utgör utan också norra Norge, norra Finland och Barentsregionen som helhet. Där har utvecklingen under ganska kort tid varit sådan att såväl Dagens Nyheter som Expressen och Aftonbladet har lagt ned sina lokalredaktioner. För bara några år sedan hade Sveriges Radio fyra samhällsreportrar i Luleå. Till årsskiftet som nu kommer avvecklar man den sista, som har i uppdrag att jobba med P1, P4, Samhällsredaktionen, Ekot och så vidare. Sedan finns det ingen kvar på Sveriges Radio med den uppgiften.

SVT har undergått en motsvarande utveckling under de här åren. Man avvecklar uppdragen för samhällsbevakning och nyhetsbevakning och låter dem återgå till SVT Riks.

Denna förändring gör att rösterna tystnar från Sverige runtom Stockholm och storstäderna. Det handlar nämligen inte bara om Luleå och Norrbotten, utan den här utvecklingen finns i hela Sverige. Bilderna slocknar från övriga delar av Sverige. Den verklighetsbild som vi har och som människor får runtom i Sverige förändras – förvrängs, menar jag.

En sak som jag tycker visar hur detta påverkar oss är oförståelsen och förvåningen hos väldigt många efter det val vi hade alldeles nyligen där vi röstade ja eller nej till EMU. Väldigt många betraktare, särskilt från huvudstaden, var fullständigt oförstående till vad som hänt. Man förstod inte att människor utanför Stockholm har en helt annan bild av verkligheten och andra åsikter som inte kommer fram ordentligt i den rapportering som sker. Jag tycker att detta är väldigt allvarligt.

Nu kan man också säga att vi ska vara väldigt glada och stolta över att vi ändå har en fungerande *public service* i Sverige. Vi ser ju hur det blir i länder där man inte har det, där den reklamfinansierade och privata mediebilden fullständigt dominerar. Jag tycker att det är viktigt att vi värnar om *public service*, men vi ska också trycka på för att avtalet, det kontrakt med svenska folket som SVT, Sveriges Radio och Utbildningsradion har som grund för verksamheten, ska hållas och genomföras.

Den skärpning av avtalet som vi har fått till stånd genom beslut i Sveriges riksdag måste också bli verklighet. Denna skärpning kommer sig ju av den bild jag tidigare berättade om, nämligen att människor inte kommer till tals i samma utsträckning längre. Då får *public service* ett ännu viktigare ansvar än tidigare för att klara av uppgiften att bevaka hela Sverige och låta människor höras inte bara från de områden som redan är bevakade utan också från övriga delar av Sverige. De människorna är också med och betalar. Det är rimligt att de också får vara med och höras när vi debatterar, så att vi får höra debatter, åsikter och synpunkter från andra delar av landet.

Fru talman! Jag vill ställa två små frågor till kulturministern. Tycker inte du som jag att vi borde se till att den utveckling som pågår nu bryts? Man får i mindre och mindre utsträckning höra människor från olika delar av Sverige komma till tals med sina synpunkter. Tycker inte du som jag att ser vi inte avtalen uppfyllas måste vi skärpa avtalen och faktiskt se till att de politiska mål som finns i den här frågan uppfylls och blir verklighet?

Fru talman! Först vänder jag mig till Gunnar Hökmark. Naturligtvis ska inte något företag vara fredat från en allmänpolitisk debatt. Jag tycker att det vore skandal om vi som har väljarnas uppdrag att företräda dem talade om Skandia, om Ericsson, om Stenbeckssfären eller om en massa andra företag men inte tillät oss att diskutera och ha några uppfattningar om *public service*-företagen, som ju är i allmänhetens tjänst. Självklart ska vi diskutera dem. Jag tror att den här typen av debatter är väldigt bra.

Varför skulle inte *public service*-företagen försöka skriva brev till er, till mig och till andra för att utnyttja tillfället att som alla andra lobbyister försöka utverka mer pengar till sin verksamhet? Varför skulle de inte få göra det? Så gör många oberoende företag, även *public service*-företag.

Nej, det är inte detta det handlar om, utan det handlar om vad vi sedan kan göra i regering och i riksdag när det gäller att sätta upp ramverket för *public service*. Där ska vi vara tydliga. Det senaste tillståndet och de anslagsvillkor som är förenade med detta, som vi antog för den nu löpande tillståndspanoroden, var betydligt tydligare än någonsin tidigare. Är det så att det fortfarande finns oklarheter om hur ramverket ser ut ingår det uttryckligen i det uppdrag som de nya *public service*-utredarna har fått och som vi beslutade om för någon vecka sedan i regeringen. De ska utröna om vi har varit tillräckligt tydliga med vad vi menar när det gäller ramverket. Det är inte att ge sig in i detaljstyrning utan det handlar om att visa att alla ska begripa och använda samma definitioner för ramverket. Och, som sagt var, är det inte tillräckligt tydligt ska vi naturligtvis förtydliga det ännu ett steg.

Man måste också när det gäller ramverket ha vissa möjligheter att mäta. Man måste alltså ha några slags mätbara mål. Där kan man diskutera om man ska använda sig av procentsatser eller om man ska använda sig av andra typer av mätbara mål och uppgifter. Men de måste finnas där just därför att vi inte ska ge oss in i en detaljstyrning av exakt vilka program som ska sändas och vilka som inte skulle få förändras i tablåerna. Det vore naturligtvis helt orimligt om vi skulle ge oss in i den typen av detaljdiskussioner.

Jag vill gärna upplysa Gunnar Hökmark om att jag inte tillhörde dem som ansåg att vi alltid skulle ha TV-monopol, utan jag tyckte att det var viktigt att vi också fick kommersiell nationell television i Sverige och naturligtvis också andra kommersiella aktörer. Men i just detta medielandskap är det kolossalt viktigt att vi har en stark *public service*. Det visar också erfarenheterna från andra länder. Det blir en ribba som påverkar även de kommersiella TV-företagen. Om de sänder från Sverige eller om de sänder från andra länder till svensk publik har de en bättre kvalitet när de får mäta sig med ett kraftfullt *public service*-företag. Det är också därför som *public service* är viktig.

Nu säger Hökmark att han inte alls vill förstatliga *public service*. Jag läser i de motioner som har författats av Hökmark och hans parti i olika omgångar, och där finns det väldigt tydliga formuleringar om vad Moderaterna står för. Man vill ha förändringar som innebär att det ska vara statsbudgetfinansierad verksamhet, man vill privatisera ett antal kanaler och man vill också att vi hela tiden ska pröva vad som blir över när de kommersiella aktörerna har bestämt sig för vad de vill satsa på. Man ska hela tiden göra avgränsningar.

Jag kan bara tolka det på det sätt som jag har gjort tidigare. Det blir en väldigt liten och svag *public service* som vi inte kommer att klara att få en tillräcklig finansiering av, därför att det blir för få som kommer att tycka att det är tillräckligt intressant. Därmed kommer *public service* inte att överleva.

Peter Eriksson talar om att bryta utvecklingen mot att Sverige blir alltmer koncentrerat till ett antal storstadsregioner. Det är bekymmersamt, för vi kan se det på alla samhällsområden. Det är klart att det också kan avspeglats i *public service*, även om jag tycker att det växlar. Ibland möter man fantastiskt många röster från olika delar av landet. Sedan finns det vissa perioder när man tycker att det smalnar av och blir väldigt mycket Stockholm och väldigt mycket Göteborg. Men självklart är det ett uppdrag.

Om det skulle visa sig att det är på det sätt som många upplever, att inte hela landet speglas på det sätt som är avsett, måste villkoren förtydligas på de här punkterna. Det är också uppdraget till den kommitté som vi har beslutat om.

Anf. 10 BIRGITTA SELÉN (c):

Fru talman! Centerpartiet ser det här sparförslaget som en centralisering som inte är acceptabel. TV ska produceras i hela landet. Det är viktigt att folk kan känna äkthet i program – Vildmark ska produceras i Luleå. När anställda gör program i närmiljön till de orter där de jobbar känner de samhället, ortsbefolkningen, kommunpolitikern och så vidare. Det blir enklare, billigare och bättre program än om en anställd skickas ut från Stockholm för att producera ett program på en ort som är för den personen helt obekant. Det känns som om SVT tänker städa bort verksamhet som fungerar väldigt bra. Frågan är om man städar i rätt ordning. När man vill göra trappuppgången ren och fin i ett höghus börjar man städa uppifrån.

Vi är fem politiker som har agerat en hel del i olika medier, vilket har retat SVT:s styrelse och ledning. Vd säger till exempel i Vi på TV: Kom med något nytt!

Jag ska komma med några funderingar.

Ett av förslagen är självklart. Lägg inte ned allmänproduktion på de fem orter som föreslagits!

SVT uppfattas som det programföretag som är mest trovärdigt, mest professionellt, mest kvalitetsinriktat och mest angeläget för alla enligt en studie som har gjorts vid Göteborgs universitet. Det goda omdömet kan lätt naggas i kanten, så var rädd om det, skulle jag vilja säga till SVT.

När det nya tillståndet ska tas fram finns det stor risk att vi politiker lägger oss i mer än vi har gjort tidigare. Det känns bra att ministern stöder oss i tanken att vi ska vara tydligare i samband med nästa sändningstillstånd.

Det är inte vad vi egentligen innerst inne vill, att detaljstyra, men om inte SVT kan tyda våra skrivningar måste vi vara tydligare. Jag påstår faktiskt att alla vi partier som är vänner av *public service* kommer att vara noggranna med skrivningen inför nästa tillståndsperiod. Regionalpolitik är viktig i den här frågan, anser jag. Därför kanske vi kan komma med idén att skriva att 50 % av alla program ska produceras i storstäder, det vill säga i Stockholm, Göteborg och Malmö, och övriga 50 % ska

produceras i övriga landet. Det kan bli så. Om då SVT har lagt ned allmänproduktion på de fem orter som föreslås, ja, då blir det en dyr historia.

Medievärlden får inte ses ur ett 08-perspektiv eller, som en del säger: SVT är Stockholm via TV. Utan regionala sändningar hade inte Lasse Holmquist, Ragnar Dahlberg, Kjell Lönnå, Grynet och många andra kommit fram och blivit kända.

Fru talman! En nedläggning som jag inte har nämnt något om men som Dan Kihlström tog upp handlar om program på minoritetsspråk. I Kiruna produceras program på samiska. De samproduceras med Norge och Finland. Nu hotas den samiska allmän-TV:n. Det är väldigt få personer som behärskar den här produktionen, och både jag och samerna är mycket oroliga för vad som kommer att hända. Att skära ned det samarbetet är ett brott mot sändningstillståndet, anser jag.

Anf. 11 GUNNAR HÖKMARK (m):

Fru talman! Jag skulle vilja börja med en fråga till Ulvskog, för att använda hennes tilltalsbruk. Anser kulturministern att det ska vara mer statlig styrning av *public service* och att det är bra för *public service* med mer statlig detaljstyrning? Frågan har tagits upp av ett antal debattörer, och det är svårt att tolka kulturministerns senaste inlägg som att hon håller med. Jag tror att det kan vara bra att få ett klargörande i frågan huruvida kulturministern anser att det är bra med mer statlig styrning av *public service*-verksamheten.

Jag anser inte det, och jag noterar att jag är en av de få som i början av den här debatten underströk vikten av att *public service*-verksamheten kan stå så självständig som möjligt från staten. Marita Ulvskogs exempel på förstatliganden handlade om finansieringsform. Då vill jag bara säga att skälet till att vi står här i dag är den budgetproposition som Marita Ulvskog presenterade för ett antal veckor sedan. Så beroende är *public service*-verksamheten i dag av statens budget.

När det gäller frågan om *public service* som ribba så tycker jag att det är helt rätt. Så är det. Men är det den typen av programverksamhet som jag har pekat på som viktig som är en rest som man kan lägga mindre pengar på medan man ska ge mer pengar åt andra saker? Den frågan blir statsrådet Ulvskog mig skyldig ett svar på. Jag menar att det är viktigt att vi inte talar om dessa programformer som något slags finrum utan att vi ser till att möblera om både i lekrum, vardagsrum, hall och kök. Det är nya tider, och ska *public service* klara sig krävs det ett nytt förhållnings-sätt.

Anf. 12 LENNART KOLLMATS (fp):

Fru talman! Jag vill svara lite till Marita Ulvskog om Folkpartiets liberala mediepolitik. Den bygger på fyra nyckelord: Frihet, mångfald, kvalitet och teknikneutralitet. Det sistnämnda är ganska nytt och är en konsekvens av att det snart inte är någon större skillnad mellan datorn, TV:n och radion – ja, radion tittar man ju inte på, förstås.

Vi blandar och ger alltmer. Det innebär att det är omöjligt att ha kvar en TV-licens som ska erläggas för innehav av TV-apparat. Vi måste få fram ett nytt finansieringssystem och avskaffa TV-licensen. För att uppnå frihet och minimera risken för politisk inblandning i *public service*

Prot. 2003/04:18
23 oktober

*Särskilt anordnad
debatt om radio och
TV i allmänhetens
tjänst*

– och där har Gunnar Hökmark och jag samma uppfattning, och det har jag deklarerat tidigare också – har vi en vision om att inrätta några fristående *public service*-fonder, där fler kanaler än i dag kan få medel för att producera program.

Med tanke på det enorma utbud av lättare underhållning som finns i de kommersiella kanalerna anser vi också att *public service* bör bli mer fokuserat på kvalitetsproduktion än vad som är fallet i dag. Det är inte heller nödvändigt att det är de högsta tittar- respektive lyssnarsiffrorna som ska premieras. Att konkurrera med de kommersiella kanalerna genom att försämma kvaliteten tycker vi är ett dåligt sätt för radio och TV i allmänhetens tjänst.

Vi är starka tillskyndare av *public service*, och vår vision är att detta förslag ska ge mer medel till *public service*, såsom vi har föreslagit det. Men jag förstår att Marita Ulvskog inte vill läsa färdigt våra förslag och förstå detta ordentligt.

Jag har en fråga till kulturministern. Är det rimligt att för finansiering vara låst vid en speciell apparat som grund för TV-avgiften? Kulturministern kan ju mycket väl lyssna på till exempel Radio Dalarna via nätet eller ställa upp en egen TV-tablå och se på TV via nätet. Hur ska kulturministern klara att ta in avgiften då – är det via licenser på datorer?

Anf. 13 DAN KIHLESTRÖM (kd):

Fru talman! Peter Pedersen efterlyser synpunkter på kommande tillståndperiod och på en eventuell skärpning av tillståndskraven.

Jag kan konstatera att vi har fått bränsle till brasan när det gäller viktiga frågor för den kommande parlamentariska kommittén. Det är inte svårt att gissa att den decentraliserade organisationen kommer att stå högt på dagordningen. Bränslet till den frågan kommer faktiskt från Sveriges Televisions ledning.

Jag tror också att man kommer att diskutera en rikskanal i någon form, som samlar alla idéer och programproduktioner som är möjliga att göra runtom i hela landet. Jag är öppen för en sådan diskussion.

Det kan klart konstateras att radio och TV i allmänhetens tjänst är mer än regionala nyheter, även om det också är mycket viktigt. Det handlar om att spegla hela landet men också om att finnas närvarande i hela landet. Jag tvivlar på att landsortens kulturarbetare, sångare och musiker kommer att synas mer i rutan med de föreslagna omorganisationerna. Det låter ju bra att enheterna ska bli mer mobila och flexibla, men frågan är om vi kommer att få fler programidéer och programinslag från enheterna utanför Stockholm.

Allmän-TV ska göras i hela landet, av de som bor på de olika orterna för att spegla landet utifrån olika perspektiv och värderingar. Jag är djupt oroad för att Sveriges Television kommer att förlora närkontakten i regionerna.

Jag ställde också några frågor till kulturministern som jag tyvärr inte har fått svar på, men kulturministern har fortfarande möjlighet att svara. Jag undrade varför det inte kunde finnas en kommunikation mellan departementet och bolagen när det gäller de speciella reformmedel som vi har läst om i det brev som både departementet och vi här i riksdagen har fått.

Anf. 14 PETER PEDERSEN (v):

Fru talman! Bästa medarbetare! När jag gick in i vd-jobbet var det för att vara med och leda SVT från ett monopol-TV-bolag till ett modernt medieföretag. Så inledde Sveriges Televisions vd, Christina Jutterström sitt tal till medarbetarna den 7 oktober 2003. Det gör mig lite orolig.

Jag hade en diskussion med Kenth Högström om när man kan säga att monopol-TV avskaffades i Sverige. Det var ju knappast efter år 2000, åtminstone. Och vad menas med ett modernt medieföretag? Ska SVT bli ett nytt TV 4? Då är det inte *public service* längre.

Jag förstår det upplägg som Moderaterna alltid har. Man säger att *public service* ska ha en smal bas, och man ska ägna sig åt små program som har en liten tittarkrets. Därmed ökar ju tittandet på de mer kommersiella kanalerna.

Vi som vet något om idrott vet att om man har en stor bredd finns det också mycket större förutsättningar att man får de riktiga topparna på alla områden. Det ska självklart vara toppkvalitet på underhållningsprogram, kulturprogram, sportprogram och allmänprogram inom *public service* så att man kan tävla och sätta något slags norm för övriga TV-bolags och radioföretags drift.

Gunnar Hökmark talar om statlig TV. Men det är allmänhetens TV. Det är allmänheten som betalar för TV-verksamhet och radioverksamhet via TV-avgifter. Då är frågan: Om inte vi folkvalda i Sveriges riksdag, folkets främsta företrädare som det brukar heta, får diskutera dessa frågor och ha synpunkter på verksamheten, vem ska då ha synpunkter? Någon diskussion och styrning måste vi ändå ha, åtminstone vart fjärde eller vart femte år.

En sak som jag tappade bort i mitt första anförande var att det i nuvarande tillståndsvillkor står att SVT inte ska lägga ut mer produktion därför att man börjar använda olika produktionsbolag och så vidare och i mindre omfattning fria filmare och så vidare. Granskningsnämnden slår i sin rapport från i somras fast att man i *public service*-redovisningen inte kan mäta huruvida SVT lever upp till det. Det är en stor brist som jag tycker att ministern ska följa upp och ifrågasätta.

Anf. 15 PETER ERIKSSON (mp):

Fru talman! Jag tycker att *public service*-företagen har viktiga uppdrag i Sverige liksom i andra länder. Runtom i Europa ser vi hur oerhört väsentliga dessa organisationer är för att stärka demokrati, mångfald och en bred bevakning av åsikter och synpunkter på olika sätt.

Jag tycker till skillnad från Gunnar Hökmark att det är väldigt naturligt att vi för en sådan diskussion i parlamentet i Sverige när vi ser att *public service*-företagens uppdrag kan ifrågasättas. Det är nämligen svenska folket som finansierar och sätter ramarna för verksamheten. Jag håller helt med honom om att vi inte ska gå in i detalj och styra. Men jag tycker inte att det är detaljer när vi säger i avtalen att man ska ha en bevakning från hela Sverige. Det är det som måste vara grunden för det här. Vi måste också kunna säga ifrån när det urartar och så att säga drar i väg och bevakningen från olika delar av Sverige håller på att urholkas och i själva verket till slut sker på ytterst få platser. Då är det rätt att vi som politiker från de olika partierna säger att vi måste granska detta, att vi säger att avtalet kanske måste förändras ännu mer om man inte från led-

Prot. 2003/04:18
23 oktober

*Särskilt anordnad
debatt om radio och
TV i allmänhetens
tjänst*

ningarna i företagen lyssnar till vad de politiska partierna säger och att vi också säger att de avtal som ligger till grund för deras verksamhet följs. Det är det sista som jag tycker är särskilt anmärkningsvärt att man kan ifrågasätta i dag.

Anf. 16 HANS STENBERG (s):

Fru talman! Sveriges Television ska vara ett oberoende företag vars dagliga verksamhet inte ska styras politiskt utan drivas professionellt inom de ramar som sändningsvillkoret ger. Den politiska styrningen inskränks till att man vart fjärde eller femte år utformar ägardirektiv i form av sändningsvillkor.

För demokratins skull är det viktigt att den här ordningen fungerar och att den respekteras av alla berörda parter. Därför är det så upprörande när Sveriges Televisions ledning så uppenbart nonchalerar villkoren i sändningstillståndet.

Poängen med sändningstillståndets krav på att minst 55 % av programmen ska produceras utanför Stockholm är inte att ta bort produktion från Stockholm, utan det handlar faktiskt om att man ska ha en *public service*-TV som speglar hela landet och dess olika förutsättningar. Om det ska fungera i praktiken måste det handla om en självständig produktion på ett ganska stort antal orter i landet. Det handlar faktiskt om att ta till vara och bejaka de olikheter som finns i kultur och tänkesätt i landets olika delar. Det handlar om att människor i hela landet ska ha samma möjligheter att delta i programverksamheten. Ska det fungera duger det inte alls att koncentrera programproduktionen till ett fåtal orter. Gör man det uppfyller man inte alls andan i sändningsvillkoren. Det borde också Sveriges Televisions ledning förstå.

Utvecklingen inom den privata mediebranschen under senare år har handlat om en enorm centralisering av verksamhet. Lokalredaktioner har lagts ned på löpande band, och verksamheten har koncentrerats till ett fåtal orter. Detta leder till en alltmer uttalad likriktning och till att landet och människorna speglas ur ett allt snävare storstadsperspektiv. Det här är absolut inte bra för den demokratiska utvecklingen.

Nu vill ledningen för Sveriges Television omvandla också *public service*-TV och ge den samma inriktning som de kommersiella medierna. Risken är då mycket stor att människor snart kommer att fråga varför vi över huvud taget ska ha *public service*-TV.

Enligt mitt sätt att se är det också djupt omoraliskt av TV-ledningen att försöka driva igenom en sådan förändring mitt under pågående tillståndsperiod. Att först i samband med tillståndsprocessen presentera en organisation som innebär att man har en väl decentraliserad organisation med verksamhet på många orter och sedan, när man väl har fått sitt sändningstillstånd, mitt under tillståndsperioden genomföra en kraftig centralisering av verksamheten tycker jag närmast kan betraktas som grovt lurendrejeri.

Ett av de argument som framförs av TV-ledningen är att denna centralisering ska frigöra resurser för investering i ny teknik på ett mindre antal orter. Den nya tekniken kostar naturligtvis att investera i, men investeringen kommer ganska snabbt att betala sig eftersom den nya tekniken leder till betydligt lägre produktionskostnader. När man hör den argumentationen är det ganska lätt att inse att om TV-ledningen lyckas driva

igenom sitt förslag är det bara en tidsfråga innan den kvarvarande verksamheten på de orter som ställs utanför kommer att läggas ned eftersom produktionskostnaderna där kommer att vara alltför höga.

Under de senaste tre åren har för övrigt i det tysta produktionsteknisk utrustning monterats ned i Luleå, Sundsvall, Örebro och Karlstad.

Fru talman! Jag anser att TV-ledningens förslag måste läggas i papperskorgen.

Prot. 2003/04:18
23 oktober

*Särskilt anordnad
debatt om radio och
TV i allmänhetens
tjänst*

Anf. 17 RUNAR PATRIKSSON (fp):

Fru talman! Vid en intressant debatt runt den 10 oktober fick jag via tidningar i Värmland reda på att det var en presskonferens angående neddragningen av SVT:s verksamhet och att Karlstad i mitt hemlän hade drabbats, och jag blev mycket upprörd. Jag tyckte att det var bedrövligt. Det känns upprörande när man får höra sådana saker när man som politiker har en uppgift att representera den svenska glesbygden, vilket jag tycker att jag har. Jag tänkte då direkt på att frågan om kulturell, geografisk och språklig mångfald är viktig. Vem ska tolka denna mångfald om inte radio och TV med *public service*-uppdrag?

Det kom en liten släng av slevan till Folkpartiet från ministern. Jag vill påstå att det folkpartistiska förslaget innebär att Folkpartiet vill att vi ska ha kvar alla lokalkontor med en bättre ekonomi och en friare arbetsmetod. Jag tycker att Lennart Kollmats på ett mycket fint sätt talade om en liberal *public service*-radio.

Vi är sällan överens, kulturministern, när det gäller finansiering av saker och ting som ska gå till övriga Sverige utanför Stockholm.

Vi kan ta en så liten sak som vägarna, där vi också tycker att PPP-pengar skulle innebära att det blev en större åtkomlighet i till exempel Värmland, i Dalarna, i Jämtland och uppåt om vi finge ett annat sätt att ordna med finansieringen.

En neddragning av SVT:s och Sveriges Radios verksamhet är ett dråpslag mot vår kultur, inte minst den språkliga kulturen.

Vi som bor ute i landet, som har jobbat med kultur och haft möjlighet att vid något tillfälle få samarbeta med Sveriges Radio via Radio Värmland, för min del, eller med SVT i Karlstad och som fått vara med och göra helgmålsböner – själv har jag varit med om att göra ett par stycken – eller gudstjänster vet vad språket betyder och vad bilden betyder på den ort från vilken bilden kommer. På något sätt känns det som att programmen måste produceras där hjärtat hos producenterna och reportrarna finns.

Mångfalden av utbudet, från Ystad till Vittangi, måste liksom få produceras där redaktionerna finns, och med rätt dialekt. Jag blir orolig när jag hör Peter Eriksson säga att Sveriges Radio troligen inte har någon reporter i norra Norrland. Det är ett bevis för att här måste vi ta krafttag.

Nu har vi ju två kraftfulla damer som kan ta dessa beslut, nämligen Christina Jutterström och Marita Ulvskog. Jag hoppas att det så snart som möjligt blir ett sammanträde där vi från riksdagen talar om vad sändningstillståndet omfattar, att vi vill att programmet Fråga doktorn sänds utifrån Sverige och att vi kanske vill ha Vi i femman. Vi kommer ju ihåg Bengt Alsterlinds Värmlandsstruktur på det programmet. Det är sådana program som vi vill ha. Det kan också gälla Trafikmagasinet från Dalarna, med daladialekt.

Det är otroligt viktigt för hela landet att hela landet får en möjlighet att visas i bild och att höras med rätt dialekt.

Anf. 18 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Fru talman! Diskussionen handlar om att många upplever att Sveriges Television, Sveriges Radio och Utbildningsradion inte lever upp till uppdraget att spegla hela Sverige och inte heller till uppdraget att producera TV- och radioprogram i olika delar av landet i den utsträckning som många här i kammaren nu närvarande anser framgår väldigt tydligt av de nu gällande villkoren och tillstånden.

Vad kommittén har fått i uppdrag att göra – den kommitté som har fått en ordförande och vars ledamöter nu kommer att nomineras av er, alltså av riksdagspartierna, och som sedan omedelbart kommer att sätta i gång och jobba – är att kolla om det här stämmer.

Är det så att Sveriges Televisions ledning är sannfärdig när man påstår att den här förändringen – om vi genomför den, om vi beslutar om den i början av december – icke kommer att bryta mot de här villkoren? Kommittén ska då göra en bedömning. Är detta sannolikt? Är det här rätt? Litar vi på ledningen? Litar vi på dem som har att utföra uppdraget? Och ska vi i så fall låta det stå ungefär som det står i dag, eller ska vi skärpa definitionerna och vara tydligare när det gäller ramverket?

Jag uppfattar att det är detta som den här diskussionen handlar om. Det innebär att ramverket ska vara tydligt just därför att ingen ska kunna påstå att vi som är politiskt valda företrädare för svenska folket är inne och detaljstyr i *public service*. Det vore det absolut farligaste som vi kunde ägna oss åt därför att det då skulle ge belackarna av *public service* väldigt mycket ammunition för att skjuta sönder *public service*. Därför är det så viktigt att vi har ordning och reda när det gäller vad som är ramverk och vad som är detaljstyrning.

Det är alldeles självklart att detta med att skildra, spegla, hela Sverige och att ha produktion i olika delar av landet är ramverket. Det är en av de absolut viktigaste uppgifterna för *public service*-företag. Vem skulle bry sig om de här människorna, de här delarna av landet? De är ju inte kommersiellt intressanta. Man har en distributionsform beträffande många av de här kommersiella kanalerna som innebär att programmen över huvud taget inte kan ses i andra delar av landet. Varför skulle man då skildra dem, och vad finns det för pengar att tjäna på det?

Det är därför som detta är så väldigt viktigt, särskilt när vi ser hur medielandskapet och samhället i övrigt har problem med att klara att hålla samma service, samma uppmärksamhet, i hela landet. Koncentrationstendenserna är starka. *Public service* har detta som sitt uppdrag. Det är därför som det är så viktigt att denna del av ramverket, precis som andra delar av ramverket, är så tydlig som möjligt. Räcker det inte, ja, då måste vi bli tydligare på den punkten. Men detaljstyrning ska vi icke ägna oss åt.

Dan Kihlström, jag hann inte svara på frågorna i förra omgången men *public service* får 6,4 miljarder totalt i medelstilldelning under år 2004. 3,9 miljarder totalt i medelstilldelning går till Sveriges Television. Drygt 2 miljarder går till Sveriges Radio och, om jag minns rätt, ca 200 miljoner till Utbildningsradion, som ju gör både radio- och TV-program.

Det här finns, menar jag, väldigt tydligt uttryckt i den kommunikation som riksdag och regering har med *public service*-företagen. Regeringen tar alltid beslut om medelstilldelningen till programbolagen ett år i taget. Det är *riktlinjerna* för programbolagen som slås fast inför varje tillståndsperiod. Men det har varit väldigt tydligt att det har varit en uppdelning av medel i den *public service*-proposition som lades fram för några år sedan. Det har också funnits med i budgetpropositionen, även om vi inte har skrivit in det i anslagsvillkoren.

Det viktiga är att vi för att ge planeringsförutsättningar, för att ge kontinuitet och möjlighet till planering, talade om att det kommer att bli en 2-procentig uppräknings varje år. Då kan man räkna ut precis vad det innebär.

Det kommer att bli 1 miljard kronor i extra medel för fyra år. Första året betalade vi ut 300 miljoner kronor. Sedan valde vi att också andra året betala ut 300 miljoner kronor. 1 miljard minus 600 miljoner betyder alltså att det finns 400 miljoner kvar att fördela de två sista åren. Då har jag svårt att förstå att detta kan bli en överraskning till exempel för Sveriges Television. Men jag är ödmjuk nog att säga att är det något vi kan göra från regeringens sida för att det ska bli lättare att räkna ihop 300, 300, 200 och 200 ska vi göra det.

Naturligtvis har vi en god kommunikation med *public service*-företagen, och det kommer vi att fortsätta att ha. Vi har också rutiner för det, även om det självklart mest är på tjänstemannanivå. Integra *public service*-företag ska inte hela tiden springa benen av sig i Kulturdepartementet, och det gör de heller inte.

Anf. 19 BIRGITTA SELLÉN (c):

Fru talman! Flera här har fått svar på sina frågor. Jag tycker att det skulle vara klädsamt om även Centerpartiet, som initierat debatten, kunde få svar – eller åtminstone reaktioner – på frågorna om barnredaktionens nedläggning av programmet Boken i örat och om hur man ska trygga produktionen utanför storstadsregionerna.

Ett förslag till en ny teknisk struktur för den digitala produktionen skapar inga TV-program. Den tekniken kräver medarbetare – kreativa, engagerade och kompetenta medarbetare, medarbetare med en brinnande lust att bidra med sitt kunnande för att klara SVT:s kommande programuppdrag.

I dag är många medarbetare oroade över vad som kommer att hända. En av anledningarna till oron är att ledningen vid SVT talar om att man i framtiden vill se unga medarbetare, gärna mobila.

Hur värderar man då erfarenhet och kompetens inom företaget? Oron bottnar sig också i att personalen är mån om att tittarna ska få se program av hög kvalitet som är producerade över hela landet. En medarbetare skickade ett mejl och skrev om förslaget att lägga ned allmänproduktion på de fem orterna: Jag tror att Palme vänder sig i sin grav när han hör detta.

Det är en tanke som kanske styrelsen med dess ordförande i spetsen borde tänka på.

Centerpartiet vill att växtkraften i TV-verksamheten ska öka. I den digitala världen finns stora möjligheter. Vi tror och vi vet att personalen

vid alla stationer vill och kan mera och vill vara med och ta ansvar för utvecklingen.

Sveriges Television har i årtionden utvecklat en kompetent programpersonal, för tittarnas skull, och den ska vi vara rädda om.

Anf. 20 HANS STENBERG (s):

Fru talman! Debatten här i dag har huvudsakligen handlat om Sveriges Television. Precis som Birgitta Sellén vill jag ta upp en annan fråga. Det är tyvärr inte bara SVT som tycks ta lite lätt på de sändningsvillkor man har blivit ålagd att uppfylla. När man ser den nedrustning som sker inom barnradion kan man ibland undra om Sveriges Radio vill ha några unga lyssnare i framtiden. När nu till exempel programmet Boken i örat läggs ned finns det inte längre något program i Sveriges Radios utbud som särskilt vänder sig till åldersgruppen 9–13 år – annat än under skolloven, när man gör speciella satsningar men då de mer vardagliga programmen tyvärr försvinner.

Jag tycker att det är väldigt allvarligt att våra *public service*-företag uppenbarligen inte visar respekt för de villkor de fått i sitt sändningstillstånd. *Public service*-företagens, särskilt SVT:s, uppenbara vilja att till yttersta gränsen tänja på tolkningen av sändningsvillkoren riskerar att i förlängningen leda till att sändningsvillkoren blir betydligt mer detaljerade. Det tror jag inte är någon bra utveckling vare sig för *public service*-företagen eller för samhället i stort.

Jag hoppas därför innerligt att SVT-ledningens förslag till koncentration av programproduktionen till ett fåtal orter inte genomförs. SVT:s ledning måste inse att det är helt oacceptabelt att genomföra en så genomgripande förändring mitt under pågående tillståndsperiod.

Anf. 21 RUNAR PATRIKSSON (fp):

Fru talman! Jag använder mina två minuter för att först tacka för att vi fick en sådan här debatt. Vi skulle ha haft en debatt mellan kulturministern och mig med anledning av min interpellation. Nu blev det en ordentlig debatt med alla partier närvarande. Vi fick för första gången en konstruktion som jag tror har varit väldigt bra för den här viktiga frågan, där engagemang nu visas i kammaren från alla olika partier. Egentligen är det stor enighet om vikten av *public service*-radions och *public service*-TV:ns verksamhet. Det känns väldigt bra för oss som har vårt hjärta hos dem som betyder så mycket för oss i vårt politiska arbete på det lokala planet.

Jag satt i bänken och tänkte på Nya Wermlands-Tidningen och Värmlands Folkblad, Radio Värmland, SVT Värmland och TV 4. Vad skulle vi vara utan dessa drakar, som följer oss och som verkligen producerar det som sägs både i riksdagen och på de olika orterna?

Jag har några sekunder kvar att ge ett tips till kulturministern inför mötet med de två kvinnorna: kulturministern och verkställande direktören på Sveriges Radio och TV. Om det förslag som har kommit beror på att vi måste göra någonting åt Sveriges Radios och SVT:s ekonomi, gör precis tvärtom och dra ned på produktionen på centralorten på Gärdet och plocka ut verksamhet till tusenkonstnärerna på lokalkontoren runtomkring i Sverige, som troligen producerar lika bra och billigare. Då

kan jag säga att jag har min själ och mitt bultande hjärta hos kulturministern.

Prot. 2003/04:18
23 oktober

Anf. 22 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Fru talman! Jag vill tacka er allihop för denna givande debatt. Om man är lite fräck – och det är jag ibland – skulle man kunna säga att vi som är intresserade av *public service* i huvudsak tillhör två kategorier. Den ena gruppen vill av ideologiska skäl svälta ut *public service*. Sedan finns en annan grupp som ibland nästan älskar ihjäl *public service*. Vi vill att *public service* ska fixa allt och helst genast.

Jag tror att den *public service*-utredning som nu kommer att börja arbeta kommer att ha en väldig schvung redan från starten med hjälp av den här debatten. Vi kan väldigt tydligt visa att vi vet var gränserna går. Vi ska inte detaljstyra programtablåer. Vi ska inte tala om exakt hur verksamhet ska organiseras och hur resurser ska fördelas. Men vad gäller ramverket, kärnan, det som är själen i *public service*, kommer vi att utgöra en orubblig och väldigt stark majoritet. Vi får fungera som en sorts vänförening som kanske inte älskar ihjäl *public service* men som fortsätter att ställa väldigt tydliga krav på att *public service*-företagen ska fortsätta att vara bland de absolut starkaste i Europa och kunna upplevas som giltiga och viktiga för alla människor i det här landet.
(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

*Särskilt anordnad
debatt om radio och
TV i allmänhetens
tjänst*

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 17 oktober.

3 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen

Andre vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2003/04:FPM12 Rådets direktiv om bistånd vid transitering genom en eller flera medlemsstaters territorium i samband med medlemsstaters beslut om återsändande av tredjelands medborgare, till socialförsäkringsutskottet

2003/04:FPM13 Kommissionens strategi för miljö och hälsa KOM(2003)338 till miljö- och jordbruksutskottet

4 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositioner

2003/04:15, 17–19, 21, 24 och 26 till skatteutskottet

Motioner
2003/04:Sk1–Sk5 till skatteutskottet

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.37 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då frågestunden skulle börja.

Återupptagna förhandlingar

Frågestund

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

5 § Frågestund

Anf. 23 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Nu börjar frågestunden. Följande statsråd kommer att delta: Statsrådet Pär Nuder, statsrådet Mona Sahlin, jordbruksminister Ann-Christin Nykvist, statsrådet Gunnar Lund och statsrådet Morgan Johansson. Statsrådet Pär Nuder besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde. Frågor till övriga statsråd förutsätts beröra deras ansvarsområden inom regeringen.

Privatimport av alkohol

Anf. 24 ULRIK LINDGREN (kd):

Herr talman! EU-kommissionen har skrivit ett brev med ett motiverat yttrande till den svenska regeringen med krav på att Sverige ändrar reglerna så att det bli tillåtet att privatimportera alkohol. Kristdemokraterna anser att vi ska fortsätta att säga nej. Med tanke på motivet att värna folkhälsan borde det tvärtom vara så att EU inser det nödvändiga i en restriktiv alkoholpolitik och tar efter åtminstone en del av den svenska alkoholpolitiken.

Regeringen har tidigare gjort motstånd mot en sådan ytterligare uppluckring av den restriktiva alkoholpolitiken som en tillåten privatimport skulle innebära. Frågan är alltså: Kommer regeringen att fortsätta att säga nej på den här punkten? Jag gissar, herr talman, att Morgan Johansson är närmast sörjande och får svara.

Anf. 25 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! Sörjande i dubbel bemärkelse kanske, för jag beklagar förstås EU-kommissionens inställning. På Ulrik Lindgrens fråga om vi kommer att fortsätta att säga nej är svaret ja. Vi viker oss inte i den här frågeställningen.

Det här visar, tycker jag, i värsta fall att EU-kommissionen inte tar alkoholpolitiken på tillräckligt stort allvar. Vi jobbar intensivt, och har gjort det under det senaste året, både gentemot ministerrådet och gentemot kommissionen för att försöka få en ändring till stånd därvidlag. Det gör vi särskilt mot bakgrund av, ska jag säga, hur alkoholkonsumtionen nu ökar inte bara i Sverige utan faktiskt över hela Europa.

Jag tror att vi börjar få mer och mer förståelse för den sypunkten i ministerrådet. Inte minst nu under Irlands kommande ordförandeskap har vi lyckats föra upp frågan på deras dagordning. Men i kommissionen finns det uppenbarligen ett och annat kvar att göra.

Anf. 26 ULRIK LINDGREN (kd):

Herr talman! Vi delar ju bedömningen av värdet av en restriktiv alkoholpolitik. Enligt Kristdemokraterna måste vi egentligen ta strid inte bara för att få förståelse och acceptans för vår position och för försvaret av svensk politik utan även för att få spridning i EU av det som vi ändå betraktar som gott i svensk alkoholpolitik.

Den konkreta frågan blir då: Vad tänker regeringen framöver göra i EU-samarbetet för att få förståelse för, och även spridning av, en politik som betraktar alkoholen ur ett folkhälsoperspektiv och inte bara som en jordbruks- och handelsfråga?

Anf. 27 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! Hela vår ingång är ju att alkohol inte är vilken vara som helst. Det är inte en vara som kläder, choklad, tofflor eller något annat som man säljer och köper. Det är en vara som man ibland måste ha särskilda regler kring. Det är också den linjen som ligger till grund för vårt arbete i förhållande till EU.

Jag tog upp alkoholfrågan på ministerrådsmötet i Milano för drygt en månad sedan och lade då fram en konkret lista på åtgärder som jag tycker att EU borde vidta på det alkoholpolitiska området. Jag fick också stort stöd för det, inte minst av det inkommande ordförandelandet Irland, som jag sade, men också från en rad andra länder.

När EU utvidgas tror jag till en viss del att den balans som tidigare har rått i EU utmanas eller förändras. Vi har haft en stor dominans av vinproducerande länder. Det förändras nu när man får in en rad nya länder som också har stora konsumtionsproblem. En del av dessa länder ligger, liksom vi, i det så kallade vodbältet. Där tror jag att det finns allianser att bygga i alkoholpolitiken på EU-nivå, och det är det vi försöker göra från regeringens sida.

Pälsdjursfarmning

Anf. 28 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v):

Herr talman! Jag har en fråga till jordbruksministern. För cirka två veckor sedan presenterades utredningen *Djurens välfärd och pälsdjursnäringen*. För många blev utredningens slutsatser en stor besvikelse. Hos andra, speciellt de som föder upp mink, var det ganska positiva reaktioner.

För en tid sedan besökte vi i miljö- och jordbruksutskottet Blekinge. Då besökte vi bland annat en av länets många minkfarmar. Minkfarmarna var nöjda med utredningen och frågade bland annat oss i Vänsterpartiet om vi inte hade ändrat uppfattning vad gäller att avveckla pälsdjursuppfödningen. Det har vi nu inte. Vi har partibeslut på detta, och det är ju med i den överenskommelse som finns mellan s, mp och v.

Min fråga till jordbruksministern är: Har vi kvar ambitionen att försöka införa ett förbud mot pälsdjursfarmning under den här mandatperioden? Och hur ser ministern på utredningen?

Anf. 29 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s):

Herr talman! Vi har en djurskyddslagstiftning som kräver att vi ska ha sådana förhållanden vid djurhållning att djuren kan ha ett naturligt beteende.

Den utredning som nu har lagts fram tycker jag är en ambitiös utredning. Den ger en bra bild av hur statusen är när det gäller forskningen på det här området. Utredningen remissbehandlas, och den remissbehandlingen kommer att vara klar i februari.

Också Socialdemokraterna har ett kongressbeslut när det gäller hur vi ser på den här näringen och att den successivt ska fasas ut. Jag har tidigare sagt att vi jobbar vidare med det förhållningssättet. När utredningen är remissbehandlad kommer vi att ta fram en proposition, och det kan tidigast ske hösten 2004.

Anf. 30 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v):

Herr talman! Jag tackar för svaret. Redan för tio år sedan uppmärksammades bristen på djurskydd inom pälsdjursnäringen i ett antal veterinär- och näringsrapporter. Jag tycker att den stora frågan för oss politiker är om pälsdjursnäringen uppfyller den gällande djurskyddslagstiftningen. Enligt den ska till exempel minkar ges möjlighet att bete sig naturligt, precis som jordbruksministern säger. Men de över en miljon minkar som finns här i Sverige lever ju sina liv i en liten bur som är ungefär 40 gånger 30 gånger 80 centimeter.

Kan de bete sig naturligt? Är det inte så att minkar mycket ofta visar ett stereotypt beteende? Är detta godtagbart med den djurskyddslagstiftning vi har? Borde vi inte kunna göra mer, ministern? Det här är en fråga som har hanterats under många år, och jag känner att djurskyddsrörelsen kräver att regeringen ska göra mycket mer.

Anf. 31 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s):

Herr talman! Vi har nu ett utredningsunderlag som beskriver vad utredningen menar ska krävas med stöd av den djurskyddslagstiftning vi har. Utredningen berör också att man skulle kunna ta en annan utgångspunkt, en etisk utgångspunkt. Det är det materialet som nu är på remiss och som vi kommer att ha som underlag när vi lägger fram vårt förslag till riksdagen.

Anf. 32 JOHAN PEHRSON (fp):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Morgan Johansson. Den handlar om narkotika.

Vi är väldigt många som blir bedrövade när vi ser narkotikans skadeverkningar. Vi letar efter mer kraft att sätta in för att ge vård åt människor som vill komma ur narkotikaberoendet. Vi letar också efter åtgärder för att se till att våra fängelser blir mer och mer narkotikafria.

Jag försöker också fokusera mycket på hur vi får slut på suget. Hur får vi människor att tidigt inse, i sin ungdom, att narkotika är dåligt och mycket farligt?

En del skolor jobbar väldigt framgångsrikt med så kallade droghandlingsprogram där man är klara med kraven och tydliga med reglerna för hur man ska hantera att det dyker upp människor som man vet säkert har börjat knarka. Signalerna kan ju vara ganska tydliga, och det kan gå väldigt fort.

Dessa program finns på en hel del skolor. Jag besökte en sådan i går i Borgholm på Öland. Det var fantastiskt kul att se ett sådant gott exempel.

Avser statsrådet att vidta några åtgärder för att snabba på så att alla skolor i Sverige blir obligatoriskt ålagda att ha detta program, och det mycket snart?

Anf. 33 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! På mitt bord ligger det nu en rapport från Folkhälsoinstitutet och Skolverket som har sett över undervisningen i skolan när det gäller alkohol, narkotika och tobak för att lyfta fram den undervisningen och se till att den blir mer effektiv och att man får genomslag i så stor utsträckning som möjligt i landets skolor.

Johan Pehrson talar om ett särskilt projekt som han menar ska vara modell för resten av landet. Jag vill gärna titta vidare på det innan jag uttalar mig så tvärsäkert. Men det är klart att de förebyggande insatserna när det gäller narkotikafrågorna måste förstärkas och permanentas. Som ni vet har den narkotikapolitiska samordnaren Björn Fries 325 miljoner kronor till sitt förfogande under tre års tid. De ska bland annat användas till att lyfta fram det förebyggande arbetet.

Anf. 34 JOHAN PEHRSON (fp):

Herr talman! Jag tackar för svaret. Jag kräver inte heller att statsrådet ska redovisa exakt hur och var, men jag känner en viss frustration över att regeringen har utsett en så kallad narkotikageneral. Då skulle jag också vilja se en arsenal av insatser i den ganska tuffa kamp vi måste föra. Det räcker inte med repressiva insatser. De måste vara förebyggande. Jag anser att skolan är central.

Regeringen har inte tidigare dragit sig för att vara ganska detaljerad i hur kommunerna ska utföra viss verksamhet. Man lägger glatt på en maxtaxa för våra förskolor. Det kan man göra. Men kan man då inte köra en obligatorisk droghandlingsplan? Ingen ska komma undan. Det är tufft på skolorna. Skolorna har många andra uppdrag. Man slits mellan olika saker, och det är svårt att planera verksamheten. Här vore det bra med ett riktigt rejält krav från regeringen. Jag lovar att många skulle bli glada.

Anf. 35 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! Vi behandlar vidare den rapport som jag nu har. Det var bland annat därför som det utredningsuppdraget lades ut. Jag är, i likhet med Johan Pehrson, orolig för att det har fallerat på många ställen, inte minst under 90-talet när alkohol- och drogfrågorna trängdes undan i den politiska debatten. Nu står de mycket högt på dagordningen, inte minst i vårt arbete på Socialdepartementet. Det vi har försökt göra nu med den narkotikapolitiska handlingsplanen och med Björn Fries arbete är just att lyfta upp det förebyggande arbetet.

Jag vill förresten nämna en sak till när jag nu har tillfälle till det. Det är att vi också använder de pengar som har gått ut till alkoholhandlingsplanen till att anställa ett antal alkohol- och drogförebyggare ute i kommunerna. De står i centrum i kommunerna när det gäller hur man arbetar förebyggande lokalt. Vi har 250 sådana på plats i 180 kommuner. Vi bygger ut det nätet efter hand över hela landet. Det är en väldigt viktig satsning på det förebyggande arbetet som också har visat sig vara effektivt.

Etnisk mångfald i den statliga förvaltningen

Anf. 36 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Herr talman! Jag har en fråga till biträdande finansminister Gunnar Lund.

Redan i den integrationspolitiska propositionen som antogs 1997 slogs det fast att staten ska vara en förebild när det gäller etnisk mångfald. I regeringsförklaringen tas frågan upp igen. Nu har regeringen fattat beslut om att ge Statens kvalitets- och kompetensråd i uppgift att ta fram en preparandutbildning för invandrade akademiker, och det är ju jättebra.

Men det finns också andra redskap. Ett sådant är att statliga myndigheter sedan 1999 ska ta fram handlingsplaner för att öka den etniska mångfalden. Enligt uppgift är det bara hälften av de här myndigheterna som gjort detta till dags dato. Därför är frågan följande: Är det inte ett problem att statliga myndigheter inte följer av regeringen fattade beslut?

Anf. 37 Statsrådet GUNNAR LUND (s):

Herr talman! Det är helt riktigt att det är en oerhört väsentlig uppgift, både för vårt samhälle i stort och för vår ekonomi, att åstadkomma en bättre integrering av invandrade svenskar i arbetslivet. Regeringen har detta som en av sina allra högsta prioriteter under den här mandatperioden. Det gäller givetvis också den statliga förvaltningen, där jag har ett speciellt ansvar.

Jag har ringat in just det här området, integrationspolitiken, som en av tre huvudsakliga prioriteringar under tiden framöver. Vi driver på det här arbetet. Det finns anledning att göra det. Vi har en alltför låg andel av invandrade svenskar i vår förvaltning. Jag tror att det skulle ha stor psykologisk politisk symbolverkan om alla kan se att invandrade svenskar kan göra sig gällande inte minst i vår förvaltning. Det handlar också om att ta vara på en viktig kompetens.

Vi vidtagit har många olika åtgärder, och bland annat fattade vi häromveckan beslut om att genomföra en särskild utbildning som ska

Anf. 38 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Herr talman! För mig handlar detta om etnisk mångfald i statsapparaten inte om att ge arbetslösa invandrare jobb utan om att vara en förebild. Det blir svårt som politiker att gå ut och kräva av andra arbetsgivare att de ska vara bra på mångfald om inte staten eller kommunerna är bra på det. Det blir svårt att vara trovärdig.

Dessutom måste vi modernisera staten. Vi har ett nytt Sverige som växer fram där etnisk, språklig och kulturell mångfald är en vardag. Det krävs en ny stat för att hantera de nya problem och utmaningar detta innebär. Därför handlar det också om att tänka om när det gäller staten och ta sig an de nya problem som finns. Jag tycker att detta är ett viktigt perspektiv att ha med sig i det här arbetet.

Låt mig återgå till de här handlingsplanerna. Det finns en del myndigheter som nästan struntar i regeringens beslut. Vilka redskap och instrument har regeringen för att gå på de myndigheter som inte följer besluten?

Anf. 39 Statsrådet GUNNAR LUND (s):

Herr talman! Jag blev så upptagen i mitt förra inlägg att jag inte ens hann fram till den konkreta frågan. Jag håller med om att det här är ett problem. Vi har identifierat det och sett det. Det har ju rapporterats. Vi har definitivt det här under uppsikt. Jag tror att de här handlingsplanerna kan vara ett viktigt instrument. Vi har styrningen av myndigheterna i vår hand. Vi kommer att ligga efter dem för att de här handlingsplanerna ska komma på plats och börja tillämpas.

Bland annat ägnar vi oss som statsråd åt att ha organiserade mål- och resultatdialoger med de myndigheter som lyder under oss. Det är ett utmärkt tillfälle att utnyttja för att ta upp den frågan och driva på och kräva av myndigheterna att de gör allvar av den här politiken. Jag kan försäkra att jag kommer att lägga ned mycket tid och ansträngningar på det här området under tiden framöver.

Härskartekniker i regeringen

Anf. 40 ANNIKA QARLSSON (c):

Herr talman! Jag skulle vilja passa på att hälsa Mona Sahlin välkommen till ytterligare ett viktigt uppdrag. Det är ett väldigt viktigt område som du har fått att bevaka nu, och där saknas inte arbetsuppgifter.

Min första konkreta fråga är: Vilka åtgärder kommer du att vidta för att regeringsföreträdare inte ska använda sig av härskartekniker?

Anf. 41 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Jag tillträder om två veckor. Jämställdheten är ett mycket viktigt område att lägga till det som också hör ihop med det, nämligen demokrati- och integrationsfrågorna, som jag redan jobbar med.

Jag tycker att frågeställaren uppnår ett lågvattenmärke i debatten om hon tycker att vi ska beskriva regeringschefer eller regeringsledamöter

Frågestund

som användare av härskartekniker. Jag är en mycket feministiskt medveten kvinna. Jag har suttit i Göran Perssons regering i många år, och jag gör det som en mycket nöjd ledamot och också som kvinna.

Jag tycker att vi i stället kan ägna debatten åt att synliggöra de maktstrukturer som finns i samhället mellan kvinnor och män. Använd inte påhoppet på Göran Persson som ett uttryck för det!

Då tycker jag att man förlöjligar en i övrigt mycket viktig debatt om makt och omakt och kvinnor och män.

Anf. 42 ANNIKA CARLSSON (C):

Herr talman! Det är väl tur att det finns en opposition som försöker synliggöra de tekniker som man använder sig av även på denna nivå.

För mig klingar ett jämställdhetsarbete väldigt falskt samman med den typen av arbetsmetoder om man inte använder sig av alla nivåer och framför allt föregår med gott exempel. Hur ska resten av Sverige ens tro på de planer och funderingar man har?

Jag vill hålla det på ett principiellt plan. Hur ska vi se till att landets företrädare föregår med gott exempel?

Anf. 43 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Det var verkligen inget exempel på att hålla det på ett principiellt plan när man vill diskutera om regeringschefen använder sig av härskartekniker eller inte.

Det är viktigt att regeringen också föregår med gott exempel i detta avseende. Jag vill ändå påpeka att Göran Persson leder den enda regering i världen som består av lika många kvinnor som män. Han leder också en regering som verkligen arbetar med feminismen och gör också det som ledare för ett arbetslag.

Låt oss återkomma till den riktigt principiella diskussionen om hur vi gemensamt ska synliggöra de maktstrukturer som existerar i vårt samhälle.

Lyft inte ned det här till den nivå som jag tycker att frågeställaren gjorde. Det tjänar inte något annat syfte än att allmänt tala om att man inte gillar en socialdemokratisk regering.

Förtroendekrisen i livbolagen

Anf. 44 AGNETA GILLE (s):

Herr talman! Jag vill vända mig till biträdande finansminister Gunnar Lund med min fråga. Den har med livförsäkringsbranschen att göra.

De senaste veckorna har ju visat att livförsäkringsbranschen är i kris. Vi har sett flera exempel på de tvivelaktiga affärstransaktioner som har bidragit till att försäkringstagarna har gått miste om sina berättigade anspråk på bolagens överskott.

Vi har sett och ser fortfarande att det finns misstankar om rent maktmissbruk i detta avseende. Det är orimliga belöningssystem som också har en stark symbolverkan i detta. Vi har sett en bristfällig marknadsföring. Informationen drabbar konsumenterna, som inte riktigt vet vilken försäkringsprodukt de har köpt.

Många av de tittare som följer frågestunden känner nog samma oro.

Jag skulle vilja veta hur statsrådet Gunnar Lund och regeringen anser att man ska komma till rätta med denna problematik och om det är möjligt att återskapa förtroendet för livbolagen.

Prot. 2003/04:18
23 oktober

Frågestund

Anf. 45 Statsrådet GUNNAR LUND (s):

Herr talman! Jag kan instämma i Agneta Gilles beskrivning av situationen. Den är allvarlig. Vi har att göra med en förtroendekris för en viktig bransch i vår samhällsekonomi. Om vi ska återskapa förtroendet måste vi bidra från både regeringens och statens sida, men till syvende och sist är det naturligtvis livbolagen själva och deras styrelser som har uppgiften att återvinna förtroendet genom självsanerande uppgifter.

Vi gör redan mycket från regeringens sida. Vi kommer att lägga en proposition i riksdagen i början av nästa år med en rad åtgärder som bland annat tar sikte på att få ett större oberoende inslag i styrelserna. Vi har tillsatt en större utredning. Vi tänker utreda flytträtten och så vidare.

Ändå har man under de senaste dagarna från vissa livbolag särskilt bett om att regeringen och staten träder in och tar på sig uppgiften att utföra en särskild granskning av livbolagen i nuvarande situation. Jag ser positivt på det. Jag vill se en sådan granskning utförd där man framför allt går igenom vad som brukar kallas de koncerninterna affärer som har ägt rum och som ibland verkar ha varit tvivelaktiga.

Jag vill att man gör det, och att man gör det snabbt och bringar klarhet i detta före jul så att framför allt de livbolag som skött sig kan bli friskförklarade. Därmed kan man bidra till att återvinna förtroendet för hela branschen.

Anf. 46 AGNETA GILLE (s):

Herr talman! Jag tackar Gunnar Lund för svaret. Jag är glad över att du är aktiv och engagerad i den här frågan.

Det handlar om spararnas pengar, och det handlar om allmänhetens långsiktiga förtroende för livbolagsbranschen. Jag tycker att det är viktigt. Jag tycker också att det är bra att det här arbetet kommer igång snabbt.

Det är ju inte första gången det handlar om etik och moral i näringslivet. Jag skulle vilja höra hur Gunnar Lund anser att han och regeringen kan agera när det gäller frågor om etik och moral i näringslivet.

Anf. 47 Statsrådet GUNNAR LUND (s):

Herr talman! Jag tror att det finns åtskilligt att göra även när man ser till näringslivet i stort. Man tvingas ju tyvärr konstatera att allmänhetens förtroende sällan varit så dåligt som det är i dag. Det kräver rejäla tag, främst från näringslivets sida, men självklart ska också vi göra vad vi kan.

Det här är ett av de ämnen som statsministern kommer att ta upp i sina nära förestående samtal med näringslivet, arbetsmarknadens parter och oppositionen med sikte på att se handling, inte minst från näringslivet självt.

På livbolagssidan vill jag som ett tillägg till det jag sade tidigare poängtera att en granskning måste komma till stånd under den närmaste tiden. Jag har haft kontakt med Finansinspektionen, som är beredd att

genomföra en sådan här snabb granskning. Jag räknar med att få höra mer om de planerna inom de närmaste dagarna. Jag välkomnar det.

Jag tycker att Finansinspektionen är det rätta instrumentet i det här fallet. Här har vi en tillsynsmyndighet vars uppgift är att löpande granska och hålla efter alla som agerar inom den finansiella sektorn.

Sjukvårdens organisation

Anf. 48 LENNART HEDQUIST (m):

Herr talman! Nästan alla i Sverige känner nog oro för sjukvården beroende på landstingens ekonomiska kris. Bristande ekonomisk uppföljning och bristande styrning leder ju till att just sjukvården hamnar i kris när landstingen har dålig ekonomi.

Vi moderater har länge föreslagit ändrade organisationsformer för sjukvården. Nu hör vi röster även hos socialdemokraterna som verkar förespråka detsamma.

Min fråga till Pär Nuder är: När kan vi räkna med att regeringen lägger ett förslag som befriar sjukvården från landstingen?

Anf. 49 Statsrådet PÄR NUDER (s):

Herr talman! Som kammaren är väl medveten om utreds nu hela den offentliga samhällsorganisationen i en stor parlamentarisk utredning under ledning av landshövding Mats Svegfors. Den ska lämna ett första delbetänkande i mitten av december, och därefter ska utredningsarbetet fortsätta.

En av de frågor som utredningen har att diskutera är ansvarsfördelningen vertikalt. Vad ska ligga på lokal nivå, på regional nivå, på statlig nivå? Detta ska ske i ljuset av EU-medlemskapet och att vi har ytterligare en nivå att ta hänsyn till när vi ska utforma den offentliga samhällsorganisationen.

I det sammanhanget kommer naturligtvis frågan om den regionala nivåns struktur och organisation att belysas. I debatten finns det de som hävdar att staten bör ta ett större ansvar när det gäller den högkvalificerade vården och att kommunerna bör ta ett större ansvar när det gäller primärvården. Andra hävdar att landstingen är den bästa organisationsformen för hälso- och sjukvården så att man håller samman den på en och samma nivå.

Det är uppfattningar som får brytas mot varandra i den diskussion som nu förestår.

Anf. 50 LENNART HEDQUIST (m):

Herr talman! Ansvarsutredningen har ju en väldigt stor uppgift och kommer väl att redovisa sitt uppdrag successivt. För sjukvården känns det samtidigt väldigt angeläget att man snabbt kan komma fram med ett beslut som förändrar nuvarande ordning.

Min fråga till Pär Nuder är: Kan regeringen tänka sig att bryta ut frågan om sjukvårdens organisation så att vi snabbare kan få en effektiv organisation där?

Anf. 51 Statsrådet PÄR NUDER (s):

Herr talman! Nej, det kan vi inte tänka oss att göra. Ett av problemen med den offentliga samhällsorganisationen är att den har utretts och stötts och blötts sektorsvis över åren. Därmed har vi fått ett lapptäcke där olika politikområden styrs utifrån olika principer. Ett av de grundläggande problem som vi har med den offentliga samhällsorganisationen är att den är så olikartad inom olika sektorer, vilket sammantaget gör att det för den enskilde medborgaren är väldigt svårt att se vem som ansvarar för vad och därmed ytterst vad det ska utkrävas ansvar för.

Den utredning som Svegfors leder har ett helt annat anslag. Vi ska utifrån ett samlat perspektiv se vilka verksamheter som bör ligga på vilka nivåer. Landstingens ekonomiska situation är naturligtvis ytterst ett uttryck för landets samlade ekonomiska situation. Landstingen behöver mer än någonting annat högre ekonomisk tillväxt, och det är därför som regeringen lägger så stor vikt vid de frågorna och kommer att göra det även framöver.

Marknadsföringsregler

Anf. 52 KENNETH G FORSLUND (s):

Herr talman! Jag vill rikta min fråga till statsrådet Morgan Johansson med anledning av en annons som förekommer i de två senaste numren av en månadstidning riktad företrädesvis till unga tjejer. Den framstår i förstone som alkoholreklam men visar sig vid en närmare titt vara en annons för en annan veckotidning.

Jag undrar vilken kommentar Morgan Johansson har till den här typen av annons. Den sätter faktiskt ett slags nytt inofficiellt rekord i brott mot alla lagar och regler som gäller för annonsering i det här landet.

Anf. 53 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! Man skulle också kunna säga att den på ett vis sätter rekord i smaklöshet. Det rör sig om reklam för en av Vin & Sprits produkter. Hade det här varit en köpt kommersiell annons skulle den ha brutit mot alla de marknadsföringsregler som redan finns. Reklam för sprit är inte tillåten i tryckta medier. Inte heller är reklam i tidningar riktade till den här åldersgruppen tillåten.

Vi har naturligtvis uppmärksammat denna reklamprodukt. Bekymret här är att detta inte är någon annons. Den är inte köpt av Vin & Sprit utan är något som man på egen hand har fört in. Alltså är det inte en kommersiell annons från det här företaget. Det gör att den inte faller inom ramen för de marknadsföringsregler som i dag finns.

Den åtgärd som kan komma i fråga är att Vin & Sprit funderar över om detta inte är ett intrång i företagets varumärke och i så fall reagerar mot detta. Vi har haft kontakt med företaget, och jag vet att dess jurister nu tittar på detta.

Anf. 54 KENNETH G FORSLUND (s):

Herr talman! Den annons som förefaller vara införd för Absolut Vodka bygger faktiskt på det stilgrepp som används för annonsering av Absolut Vodka i andra delar av världen, där lagstiftningen måhända är så

liberal som delar av alkoholindustrin skulle vilja att den vore i det här landet. Det spiller väl faktiskt också lite över ett ansvar på Vin & Sprit. Det skulle vara intressant att höra vilken uppfattning statsrådet har om hur svensk alkohol marknadsförs i andra länder av ett bolag som faktiskt ägs av den svenska staten.

Anf. 55 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! Jag tycker att det är viktigt att hålla på principen att varje land stiftar sina egna lagar och att de lagar som gäller för varje land också är de som företagen i sin tur ska hålla sig till inom varje land. Det innebär att i de länder där det är tillåtet att marknadsföra alkohol måste också ett svenskt statligt företag få lov att göra det. Sedan ska man hålla sig inom etiska ramar och ha stränga etiska regler. Sådana regler har också Vin & Sprit för sin marknadsföring.

En sådan här annons är inte konstruerad av Vin & Sprit utan av den tidning som man försökt göra reklam för. Jag har en känsla av att Vin & Sprit känner detta som ett stötande intrång i och faktiskt nästan också en besudling av företagets varumärke. Varje land måste hålla sig inom sina regler, och riksdagens ledamöter vet också att vi kommer att föreslå strängare regler för marknadsföring av alkohol. Vi hoppas kunna lägga fram en sådan lagstiftning någon gång i början av nästa år eller på vårsidan.

Integrationspolitiken

Anf. 56 ANA MARIA NARTI (fp):

Herr talman! Min fråga riktar sig till statsrådet Mona Sahlin.

För två dagar sedan hade vi en utfrågning i utbildningsutskottet. Den gällde breddningen av rekryteringen till högskolor och universitet. En sak blev mycket tydlig, nämligen att man gör oerhört lite för att snabbt och intensivt bidra till att akademiker från andra länder kan närma sig sina yrkesområden.

Det här är en lång diskussion. Vi har diskuterat detta i årtal. Alla vet att det är en skam för Sverige att civilingenjörer och läkare kör taxi, men det händer i praktiken mycket litet. Jag vill fråga integrationsministern vad hon tänker göra för att man äntligen ska komma fram till handling.

Anf. 57 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Det är en viktig fråga som Ana Maria Narti tar upp. Det är dock inte riktigt min bild att det är så som hon uttrycker det, att ingenting händer. Min bild är snarare att det äntligen på många högskolor och universitet börjar hända väldigt mycket.

Det som många gånger dock har brustit har gällt möjligheterna att få fram platser i näringslivet där man kan kombinera högskolans utbildningsprogram med en möjlighet att praktiskt visa upp sin yrkeskunskap. Detta är en av delarna i de mycket viktiga tillväxtsamtal som regeringen nu ska ha i näringslivet.

Det räcker inte bara med att staten för sin del försöker skapa system på till exempel universitet och högskolor. Vi måste också få en breddning och förståelse och konkret handling från näringslivet. Jag ska med

glädje och intresse följa rapporterna från den hearing som Ana Maria Narti talade om, så får vi se om det finns möjlighet att gå in med ytterligare åtgärder från regeringens sida.

Prot. 2003/04:18
23 oktober

Frågestund

Anf. 58 ANA MARIA NARTI (fp):

Herr talman! Jag tackar för svaret, men jag träffar varje dag akademiker från andra länder som fortfarande antingen lever på socialbidrag eller måste utföra mycket enkla arbetsuppgifter. Ur deras synvinkel saknas det fortfarande väldigt mycket av insatser när det gäller yrkessvenska liksom också skrivsvenska och engelska med anknytning till olika yrkesområden. Där det finns bra resultat på området, till exempel i Borås, finns det också ett samarbete med invandrarnas organisationer och arbetsgrupper. I övrigt förekommer detta oerhört sällan.

Detta är också en fråga som vi har diskuterat här, och vi har varit överens om att utan ett sådant samarbete blir invandraren bara ett objekt för åtgärder och program som andra bestämmer. Vad kan vi göra åt detta?

Anf. 59 Statsrådet MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Jag kände inte riktigt igen bilden av att ingenting sker på universitet och högskolor. Däremot känner jag verkligen igen framställningen av att det än i dag går tusentals välutbildade akademiker som icke får arbete. Den bilden känner vi tyvärr alltför väl igen. Jag har dock den mycket bestämda uppfattningen att detta håller på att förändras genom de mycket tydliga riktlinjer och uppdrag som numera ges från regeringens sida till exempelvis universiteten och högskolorna.

Detta gäller framför allt för de nya invandrare som kommer in. Det är fortfarande väldigt mycket kvar att göra för dem som har gått arbetslösa väldigt länge trots sin mycket omvittnade kunskap, sitt kunnande och sin akademiska bakgrund.

Jag menar att ett mycket tydligare och konkretare samarbete med näringslivet och invandrarnas egna organisationer är något som nu fattas för att Sverige totalt sett ska nyttja de resurser som ju många av våra arbetslösa faktiskt är, inte minst de med en kompetens från ett utländskt universitet.

Tullen och narkotikabekämpningen

Anf. 60 ULF SJÖSTEN (m):

Herr talman! Tillgången till narkotika och narkotikarelaterade preparat är tyvärr mycket stor i Sverige. Tillgången är stor i våra större städer, men också på mindre orter och på landsbygden. I en narkotikarazzia som genomfördes i min egen hembygd – Borås- och Sjuhäradsbygden – alldeles nyligen testades ett stort antal ungdomar positivt för bruk av olika former av narkotika. De yngsta var 15 år gamla. Huvuddelen, förmodligen det mesta, av denna narkotika produceras inte i Sverige utan kommer hit från andra länder, numera inte minst Östeuropa.

Arbetet mot narkotika inom landets gränser är mycket viktigt, och det finns en stor politisk enighet om en restriktiv narkotikapolitik i vårt land. Men arbetet med att stoppa narkotikan vid gränsen borde ha högsta prio-

ritet. Regeringens anslag till tullverksamheten i Sverige för 2004 innebär en kraftig nedskärning av antalet tulltjänstemän. Hur ser Morgan Johansson på tullens försämrade möjligheter att stoppa den allt stridare strömmen av narkotika ur ett folkhälsoperspektiv?

Anf. 61 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! Det finns inget annat sätt att stoppa det inflöde av narkotika vi har nu på lång sikt än ett förbättrat internationellt samarbete.

Vi samlade för tre veckor sedan hela norra Europa bakom en restriktiv narkotikapolitik. De fem nordiska länderna, Estland, Lettland och Litauen kom överens om en gemensam syn på hur vi ska möta narkotikafrågorna. Där ingår förutom det förebyggande arbetet också en ökad vikt vid brottsbekämpning och en ökad vikt vid missbrukarvården, men också att förbättra samarbetet över våra gränser, vad gäller både brottsförebyggande och tullverksamhet.

Mot bakgrund av att vi fått in tio nya länder i EU och av att många av de varor som tidigare har varit tullklareringspliktiga inte längre är det gör tullen nu en omstrukturering. I samband med den är det viktigt för mig att framhålla att den brottsbekämpande delen av tullen inte blir lidande. Jag kan inte gå in i detalj och styra hur tullen ska lägga upp sitt arbete. Jag är inte bemyndigad till det, och jag vill heller inte bli föremål för en diskussion om ministerstyre. Men det är från min utgångspunkt viktigt att tullens brottsbekämpande verksamhet inte prioriteras ned i den omstrukturering som nu sker.

Anf. 62 ULF SJÖSTEN (m):

Herr talman! Tullens organisation är självklart en fråga för tullen i första hand. Men den styrs ju i väldigt stor utsträckning av de anslag som den här riksdagen beviljar till tullverksamheten nästa år.

Allt tyder på att antalet brottsbekämpare inom tullverksamheten kommer att minska nästa år. Det finns inga motstridiga uppgifter i de rapporterna.

Då frågar jag folkhälsoministern: Finns det några andra strategier än att stoppa narkotikan vid gränsen för att skydda svenskarna mot de folkhälsoaspekter som det ökade inflödet innebär?

Anf. 63 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! Tullen är en viktig del i den brottsbekämpande verksamheten när det gäller narkotikaflödet. Men vi har ju också andra samarbetsmöjligheter. Jag kan ge ett exempel från Litauen, där vi för bara tre veckor sedan fick rapporter om att man nu hade lyckats spränga ytterligare amfetaminlaboratorier och rullade upp den organiserade brottsligheten bakom produktionen av narkotika. Det gjordes bland annat som en del i ett samarbete som vi har bedrivit mellan Sverige och Litauen. Här har faktiskt också den narkotikapolitiska samordnaren Björn Fries via sina resurser och sitt arbete varit med när det gäller att bygga upp en sådan struktur, det vill säga samarbete mellan Sverige och de baltiska länderna.

Jag ska under början av nästa år åka till Ryssland för att där diskutera med ryska myndigheter om att förbättra samarbetet i vår del av världen när det gäller inriktningen mot narkotika i allmänhet men kanske framför

allt amfetamin- och metaamfetaminproduktionen. Vi ska också tala om hivfrågor, för det är också på något sätt en gemensam fråga som vi nu har att adressera.

Vi har alltså samarbete på många olika plan. Tullen är en viktig del i det, men också den övriga polisverksamheten och åklagarsamarbetet, som vi driver aktivt från vår sida, inte minst i Europa.

Prot. 2003/04:18
23 oktober

Frågestund

Biodrivmedel

Anf. 64 ANITA BRODÉN (fp):

Herr talman! Jag har en fråga till jordbruksministern angående drivmedel.

Det finns ett EG-direktiv som uppmanar medlemsländerna att främja användandet av biodrivmedel men också andra förnybara drivmedel. Där talas om 2 % år 2005, 5,7 % år 2010 och hela 20 % år 2020. Sverige använder nu 0,3 %, och vi är snart inne på 2004.

Vilka ytterligare åtgärder ämnar jordbruksministern vidta för att målet ska kunna uppnås?

Anf. 65 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s):

Herr talman! Det här är en viktig fråga, nämligen att hitta fram till förnyelsebara energikällor. Den är ju viktig allmänt, och den är viktig för jordbruket. Det här är frågor som vi i överläggningar, bland annat med LRF, har haft uppe. Näringsen själv har haft idéer om hur man kan utveckla förnyelsebara energikällor, och det kan finnas olika vägar. Det kan handla om hur man tar hand om slaktavfall för att använda den typen av bränsle i värmeverk, och det kan handla om vad man använder för drivmedel i själva jordbruket.

Det här är en fråga som vi arbetar med med hög prioritet, och vi jobbar också på bred front med frågan.

Anf. 66 ANITA BRODÉN (fp):

Herr talman! Tack för svaret! Det är oerhört viktigt att industrin och näringsen får långsiktiga spelregler så att man vågar satsa. Därför är min följdfråga till jordbruksministern: Kan jordbruksministern redan i dag utlova långsiktiga skattebefrielser för just förnybara drivmedel?

Anf. 67 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s):

Herr talman! Det är en fråga som också måste behandlas i ett större sammanhang. Givetvis tittar vi på de möjligheterna, men att i dag utlova exakt vilken eventuell skattebefrielse som skulle vara möjlig är jag inte i stånd att göra.

Sprutbytesverksamheten

Anf. 68 EWA BJÖRLING (m):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till statsrådet Morgan Johansson om sprutbyte för narkomaner. Vidhåller Morgan Johansson fortfarande sin inställning, som tidigare framförts i en motion där han och flera soci-

aldemokratiska ledamöter vill att sprutbytesverksamheten i Malmö och Lund ska övergå från försök till reguljär verksamhet?

Anf. 69 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! Vi har den här frågan under beredning just nu. Bakgrunden är att narkotikasamordnaren Björn Fries lämnade en rapport till regeringen i februari i år där han ville lagreglera verksamheten. Ett bekymmer är ju att vi har utvärderat den här frågan tre gånger, och sista gången sade Socialstyrelsen att vi nu måste bestämma oss för om vi antingen ska lägga ned verksamheten i Lund och Malmö eller om den ska lagregleras på något sätt. Där har Björn Fries fastnat för att verksamheten ska lagregleras. Vi har haft detta ute på remiss, och nu bereds frågan hos oss på Socialdepartementet.

Det här är en viktig och svår etisk avvägning. Å ena sidan är frågan om det finns någon risk att så att säga sända ut dubbla signaler till ungdomar. Å andra sidan är jag ju inte bara minister med ansvar för narkotikafrågor – jag är också smittskyddsminister. Vi tjänar alla på att hålla nere antalet hivsmittade i vårt land. Det är den avvägningen som regeringen nu har att göra, och vi kommer med besked om i vilken riktning vi ska gå senare under hösten.

Anf. 70 EWA BJÖRLING (m):

Herr talman! Tack för det svaret! Jag skulle ändå vilja att Morgan Johansson förklarar hur den här sprutbytesverksamheten egentligen kan försvaras när regeringen i övrigt vill ha en väldigt restriktiv narkotikapolitik.

I dag finns inga seriösa vetenskapliga belägg för att man minskar hivsmittan – inte i den samhällsstruktur som svenska narkomaner lever i. Det kan vara skillnad utomlands; jag vet att det finns studier som visar det.

Vi vet att många svenska narkomaner tar ett stort eget ansvar, och flera organisationer med professionell kunskap som har kontakt med missbrukare och arbetar mot narkotika har tagit ställning mot sprutbyte.

Det hävdas också att detta ska vara bra för att få den första kontakten med missbrukare, men det måste finnas andra positiva vägar att gå än denna. Det kan inte finnas någon narkoman som egentligen vill fortsätta att knarka. Då måste det vara bättre att satsa kraftfulla resurser på en utökad narkomanvård.

Jag förstår inte hur statsrådet kan föreslå utdelning av gratis hjälpmedel till något som inte är tillåtet.

Anf. 71 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s):

Herr talman! Sakta i backarna – regeringen har inte slutgiltigt avgjort den frågan. Besked kommer senare, eftersom ärendet fortfarande är under beredning.

Den avvägning vi gör är just den mellan det narkotikapolitiska perspektivet och smittskyddsperspektivet. När det gäller utvecklingen av hiv i missbrukarkretsarna i vårt land har vi 25–30 nya fall av missbrukare per år. De får hiv antingen genom sexuell överföring eller genom att de delar spruta.

I Skåne, där man använt sig av sprutbytesprogrammet, rör det sig om en handfull fall per år – fyra fem fall. I Stockholm rör det sig om ett 20-tal fall per år. Förespråkarna för sprutbyte menar att detta visar att sprutbytet fungerar som en förebyggande åtgärd.

Men man måste också vända på frågan. Kan detta innebära att man sänder fel signaler till ungdomsgruppen? Innebär det att vi kan få en nyrekrytering av narkomaner, eller att narkomaner stannar kvar längre i sitt missbruk? Det är motargumentet.

Det är dessa argument vi nu väger mot varandra för att se vilka av dem som bär. Vi kommer, som sagt, under hösten med ett avgörande och ett besked om ungefär i vilken riktning vi vill gå i den här frågan.

Samernas självbestämmande

Anf. 72 LENNART GUSTAVSSON (v):

Herr talman! I samband med jordbruksministrernas, tillika sameministrernas, besök vid Sametinget i går berördes frågan om samernas självbestämmande.

I de områden det handlar om finns många markanvändare som ska samsas. Jordbruksministern säger enligt TT att de politiska diskussionerna om självbestämmande inte kan särskiljas från markfrågorna. Hon sade enligt TT: ”Här har jag som ansvarig minister att gå en balansgång mellan olika, delvis konkurrerande, intressen i Norrland. Främst rennäringen och skogsbruket.” Till dessa näringar kan man lägga gruvnäringen, jordbruket, besöksnäringen och den starkt framväxande testnäringen.

Min första, lätt nyfikna fråga blir: På vilket sätt ska sameministern gå balansgången?

Anf. 73 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s):

Herr talman! Vi har arbetat ett antal år med att skapa förutsättningar för att öka samernas självbestämmande. Ett antal utredningar har arbetat med den frågan. Vi har haft en utredning kring den ILO-konvention som Sverige stödde när den togs fram, men som vi ännu inte ratificerat. Vi har arbetat med frågor som rör just markanvändning och renbete. Vi har arbetat med frågan hur Sametinget ska utvecklas för att vi ska kunna gå vidare när det gäller självbestämmande.

I det arbetet kommer det givetvis in olika samhällsintressen, och där måste vi göra avvägningar. Det är alltså ett stort pussel som måste läggas för att vi ska nå fram till vårt mål att så småningom kunna ratificera ILO-konventionen. Det är ett omfattande och komplicerat arbete, men jag tror att vi är överens om målsättningen.

Anf. 74 LENNART GUSTAVSSON (v):

Herr talman! Eftersom jag kommer från Malå med Västerbottens enda skogssameby tror jag mig veta att man utifrån ömsesidig respekt, samverkan och erkännande från de olika näringarna kan komma fram så att man påverkar varandra positivt.

Den 31 januari 2002 tillsatte regeringen Inlandsdelegationen, som bland annat har till uppgift att ”medverka till att, i dialog med centrala, regionala och lokala aktörer, långsiktigt stärka en hållbar regional ut-

veckling inom de mest utsatta lokala arbetsmarknadsregionerna i Norra Sveriges Inland”.

För knappt en vecka sedan presenterades en delrapport från Inlandsdelegationen. Där sägs inte ett ord om vare sig samer eller rennäring. Därför blir mina följdfrågor: Vilka signaler tror ministern att det sänder till samerna? Och vilken roll spelar det när man ska utveckla ett samråd och en samverkan mellan olika näringar?

Anf. 75 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s):

Herr talman! Det är naturligtvis mycket olyckligt om en sådan delrapport sänder felaktiga signaler. Jag har själv inte tagit del av rapporten och kan därför inte värdera den. Däremot är jag alldeles övertygad om att det just är genom att visa ömsesidig respekt och ha en dialog och en öppenhet som vi kan komma vidare i den här processen. En sådan dialog har vi på olika plan för närvarande, och vi ser ett antal positiva resultat av den dialogen.

För mig är det ganska uppenbart att både skogsjordbruk, markägare, samer och samebyar behöver varandra och att vi tillsammans behöver utveckla landsbygden i dessa regioner. Därför tror jag att vi har allt att vinna på en dialog för att lösa de problem och konflikter som finns och nå en bättre landsbygdsutveckling.

Bluffakturor

Anf. 76 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Varje vecka får jag telefonsamtal från människor som blir utsatta för Internetskojare. På olika sätt riskerar de att bli föremål för dessa bluffmakare.

För ett år sedan framträdde konsumentombudsmannen inför lagutskottet och beskrev de här problemen. Sedan dess har tusentals människor drabbats av bluffakturor.

Min fråga är: Vad tänker ministern göra för att stärka konsumenterna i detta avseende?

Anf. 77 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s):

Herr talman! Det är alldeles uppenbart att vi här har ett konsumentproblem och företeelser som inte är acceptabla. Nu står vi inte helt utan medel, utan lagstiftning, i dag. Vi har en konsumentlagstiftning som kan tillämpas, och också annan civilrätt kan tillämpas. Det förfarande som de använder sig av är ju i många stycken bedrägligt.

Det handlar om att ha en god tillsyn av marknaden och vidta åtgärder mot dessa företag. Jag är medveten om att det ibland kan vara svårt att få fatt på företagen och kunna vidta åtgärder. I det perspektivet måste vi naturligtvis fundera på om vi kan hitta ytterligare medel för att stävja detta missbruk på marknaden.

Den modell man haft i Danmark för att komma till rätta med det här Internetskojeriet är att gå via telelagstiftningen. Jag är inte i dag tillräckligt uppdaterad för att kunna säga om det skulle vara möjligt i Sverige, men jag är beredd att titta på frågan och försöka hitta ytterligare medel för att komma till rätta med problemet.

Anf. 78 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Jag skulle vilja föra vidare till ministern de samtal jag fått från mödrar som gråter när de får sina räkningar och inte vet vad som hänt. Jag skulle vilja föra fram just svårigheterna, eftersom åklagare – det kom regeringen till känna i somras – fått lägga ned åtal.

Prot. 2003/04:18

23 oktober

Själv har jag adresserna till och kunskap om åtminstone tre av företagen, men det påstås att det inte finns lagrum som kan fälla dem. Så länge dessa bluffmakare inte fällt fortsätter skojeriet, och ytterst är det konsumenterna som drabbas. Därför måste det hända något nu, och det borde ha hänt något i går.

Anf. 79 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s):

Herr talman! Det är alldeles uppenbart att vi har ett problem. Vi får också signaler från framför allt den kommunala konsumentverksamheten. Den har också många oroliga och olyckliga konsumenter som hör av sig.

Uppenbart finns det svåra bevislägen i dessa ärenden, och det är svårt att föra den rättsliga processen vidare. Jag menar att vi därför ska titta på om vi kan göra någonting ytterligare när det gäller tillsynen. Det har också justitieministern uttalat tidigare här i kammaren.

Vi får också titta på om det finns ytterligare regelverk som vi kan behöva för att komma åt problemen.

Anf. 80 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Därmed var dagens frågestund avslutad. Vi tackar de deltagande statsråden.

6 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställts

den 23 oktober

2003/04:45 av *Johan Linander* (c) till justitieminister Thomas Bodström
Strategi för centralisering av rättsväsendet

2003/04:46 av *Gudrun Schyman* (v) till statsrådet Hans Karlsson
Ohälsans obalans mellan könen

2003/04:47 av *Gudrun Schyman* (v) till statsrådet Berit Andnor
Pensionssystemet och könsdiskriminering

2003/04:48 av *Gudrun Schyman* (v) till statsrådet Berit Andnor
Föräldraförsäkringen och könsdiskrimineringen

2003/04:49 av *Gudrun Schyman* (v) till statsminister Göran Persson
Fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män

2003/04:50 av *Håkan Larsson* (c) till finansminister Bosse Ringholm
Socknen som administrativ enhet

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 28 oktober.

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 23 oktober

2003/04:120 av *Carina Adolfsson Elgestam* (s) till miljöminister Lena Sommestad

Priskonkurrens och miljömedvetande

2003/04:121 av *Göran Hägglund* (kd) till finansminister Bosse Ringholm

Sänkt skatt för vita hushållstjänster

2003/04:122 av *Mats Odell* (kd) till finansminister Bosse Ringholm
Balans i statens finansiella sparande över en konjunkturcykel

2003/04:123 av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m) till finansminister Bosse Ringholm

Reklamskatten

2003/04:124 av *Anita Sidén* (m) till finansminister Bosse Ringholm
Riksdagsbeslut utan åtgärd

2003/04:125 av *Ragnwi Marcelind* (kd) till statsrådet Hans Karlsson
Arbetslösheten i Gävleborgs län

2003/04:126 av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m) till statsrådet Berit Andnor

Döva och bildtelefon

2003/04:127 av *Anita Brodén* (fp) till statsrådet Morgan Johansson
Alkoholreklam riktad till ungdomar

2003/04:128 av *Inger Davidson* (kd) till utbildningsminister Thomas Östros

Högskoleprov för synskadade

2003/04:129 av *Jan Ertsborn* (fp) till justitieminister Thomas Bodström
Hund som vapen

2003/04:130 av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist

Miljövänlig sockerbetsodling på Gotland

2003/04:131 av *Torsten Lindström* (kd) till utrikesminister Laila Freivalds

Demokratiska rättigheter i Vitryssland

2003/04:132 av *Anita Brodén* (fp) till statsrådet Barbro Holmberg
Asylsökande barns situation

2003/04:133 av *Torsten Lindström* (kd) till statsrådet Barbro Holmberg
Flyktingar från Libanon

2003/04:134 av *Hans Backman* (fp) till statsrådet Barbro Holmberg
Hanteringen av barn som avvisas ur Sverige

2003/04:135 av *Luciano Astudillo* (s) till statsrådet Carin Jämtin
Återuppbyggnaden av Irak

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 28 oktober.

8 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 22 oktober

2003/04:70 av *Kenneth Lantz* (kd) till finansminister Bosse Ringholm
Energiskatt för tjänsteföretag

2003/04:82 av *Allan Widman* (fp) till utbildningsminister Thomas Östros
Nedläggning av CSN-kontor

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 28 oktober.

9 § Kammaren åtskildes kl. 15.00.

Förhandlingarna leddes
av andre vice talmannen från sammanträdet början till ajourneringen
kl. 13.37 och
av förste vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Monica Gustafson

1 § Särskilt anordnad debatt om radio och TV i allmänhetens

tjänst.....	1
Anf. 1 BIRGITTA SELLÉN (c).....	1
Anf. 2 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s).....	1
Anf. 3 BIRGITTA SELLÉN (c).....	3
Anf. 4 GUNNAR HÖKMARK (m).....	5
Anf. 5 LENNART KOLLMATS (fp).....	6
Anf. 6 DAN KIHLESTRÖM (kd)	8
Anf. 7 PETER PEDERSEN (v).....	10
Anf. 8 PETER ERIKSSON (mp)	11
Anf. 9 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s).....	13
Anf. 10 BIRGITTA SELLÉN (c).....	14
Anf. 11 GUNNAR HÖKMARK (m).....	15
Anf. 12 LENNART KOLLMATS (fp).....	15
Anf. 13 DAN KIHLESTRÖM (kd)	16
Anf. 14 PETER PEDERSEN (v).....	17
Anf. 15 PETER ERIKSSON (mp)	17
Anf. 16 HANS STENBERG (s)	18
Anf. 17 RUNAR PATRIKSSON (fp)	19
Anf. 18 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s).....	20
Anf. 19 BIRGITTA SELLÉN (c).....	21
Anf. 20 HANS STENBERG (s)	22
Anf. 21 RUNAR PATRIKSSON (fp)	22
Anf. 22 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s).....	23

2 § Justering av protokoll..... 23

3 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen..... 23

4 § Hänvisning av ärenden till utskott 23

Ajournering..... 24

Återupptagna förhandlingar 24

5 § Frågestund..... 24

Anf. 23 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	24
------------------------------------	----

Privatimport av alkohol..... 24

Anf. 24 ULRIK LINDGREN (kd).....	24
Anf. 25 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	24
Anf. 26 ULRIK LINDGREN (kd).....	25
Anf. 27 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	25

Pälsdjursfarmning 25

Anf. 28 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v).....	25
Anf. 29 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s)	26
Anf. 30 SVEN-ERIK SJÖSTRAND (v).....	26
Anf. 31 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s)	26

Droghandlingsprogram i skolorna 26

Anf. 32 JOHAN PEHRSON (fp)	26
Anf. 33 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	27
Anf. 34 JOHAN PEHRSON (fp)	27
Anf. 35 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	27
<i>Etnisk mångfald i den statliga förvaltningen</i>	28
Anf. 36 LUCIANO ASTUDILLO (s)	28
Anf. 37 Statsrådet GUNNAR LUND (s)	28
Anf. 38 LUCIANO ASTUDILLO (s)	28
Anf. 39 Statsrådet GUNNAR LUND (s)	29
<i>Härskartekniker i regeringen</i>	29
Anf. 40 ANNIKA QARLSSON (c)	29
Anf. 41 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	29
Anf. 42 ANNIKA QARLSSON (C)	30
Anf. 43 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	30
<i>Förtroendekrisen i livbolagen</i>	30
Anf. 44 AGNETA GILLE (s)	30
Anf. 45 Statsrådet GUNNAR LUND (s)	31
Anf. 46 AGNETA GILLE (s)	31
Anf. 47 Statsrådet GUNNAR LUND (s)	31
<i>Sjukvårdens organisation</i>	32
Anf. 48 LENNART HEDQUIST (m)	32
Anf. 49 Statsrådet PÄR NUDER (s)	32
Anf. 50 LENNART HEDQUIST (m)	32
Anf. 51 Statsrådet PÄR NUDER (s)	32
<i>Marknadsföringsregler</i>	33
Anf. 52 KENNETH G FORSLUND (s)	33
Anf. 53 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	33
Anf. 54 KENNETH G FORSLUND (s)	33
Anf. 55 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	34
<i>Integrationspolitiken</i>	34
Anf. 56 ANA MARIA NARTI (fp)	34
Anf. 57 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	34
Anf. 58 ANA MARIA NARTI (fp)	35
Anf. 59 Statsrådet MONA SAHLIN (s)	35
<i>Tullen och narkotikabekämpningen</i>	35
Anf. 60 ULF SJÖSTEN (m)	35
Anf. 61 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	36
Anf. 62 ULF SJÖSTEN (m)	36
Anf. 63 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	36
<i>Biodrivmedel</i>	37
Anf. 64 ANITA BRODÉN (fp)	37
Anf. 65 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s)	37
Anf. 66 ANITA BRODÉN (fp)	37
Anf. 67 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s)	37
<i>Sprutbytesverksamheten</i>	37
Anf. 68 EWA BJÖRLING (m)	37
Anf. 69 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	37

Anf. 70 EWA BJÖRLING (m).....	38	Prot. 2003/04:18
Anf. 71 Statsrådet MORGAN JOHANSSON (s)	38	23 oktober
<i>Samernas självbestämmande</i>	39	
Anf. 72 LENNART GUSTAVSSON (v)	39	
Anf. 73 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s)	39	
Anf. 74 LENNART GUSTAVSSON (v)	39	
Anf. 75 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s)	40	
<i>Bluffakturor</i>	40	
Anf. 76 YVONNE ANDERSSON (kd).....	40	
Anf. 77 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s)	40	
Anf. 78 YVONNE ANDERSSON (kd).....	40	
Anf. 79 Jordbruksminister ANN-CHRISTIN NYKVIST (s)	41	
Anf. 80 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	41	
6 § Anmälan om interpellationer.....	41	
7 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	42	
8 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	43	
9 § Kammaren åtskildes kl. 15.00.....	43	

